

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Clarendon St., Toronto 8, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa

Kaina 10 ct.

Nr. 44

Penktadienis, Lapkričio (November) 11, 1960, Toronto, Ontario

META I XXIX

Kolektyve ne tik dirbti ma-
loniau, bet ir laukai išrodo
gražiau. Šioj nuotraukoj ma-
tote Vievio rajono Pergalės
kolektyvo kolūkiečius javų
nuėmimo metu.

Tarybu Sąjunga Ižengė į 44 Metus Sako Galima Išvengti Trečio Karo

MASKVA. — Tarybų Sąjunga iškilmingai atšventė 43 savo gyvavimo sukaktuves ir įžengė į 44-tus metus kaip socialistinė šalis. Įžengė į 44-tus metus kaip sparčiai visame pasaulyje pirmyn einanti ekonominiai, moksliniai ir kultūriniai. Taipgi kaip galingiausia šalis visame pasaulyje.

Ryšium su minėjimu šių sukaktuvių, suvažiavo čia

Argentinos Darbo Žmonės Protestuoja

BUENOS AIRES. — Argentinos 3,000,000 organizuotų darbininkų lyderiai šaukia į visą šalį apimantį streiką išreiškimui protesto prieš prezidento Frondizio vetavimą įstatymo, pagal kurį būtų buvęs padidintas atlyginimas darbininkams atleidžiant iš darbo.

Įstatymas siūlė pakelti tą atlyginimą nuo \$12.00 iki \$60.00 už kiekvienus išdirbtus metus.

Prezidentas sako, kad valstybės iždai atsieitų \$200,000,000. Jis nori, kad samdytojai patys sudarytų rezervus tam tikslui.

beveik visų šalių komunistų lyderiai. Jie čia pasitarė ir pasakė, kad yra galima išvengti trečio pasaulinio karo. Kapitalistinis pasaulis jau nebegali elgtis taip, kaip jis nori.

Komunistų vadovaujamo pasaulio lyderiai yra įsitikinę, kad komunizmas laimės pasaulyje. Jis laimės ne per karą, o per lenktynes ekonomiai, moksliniai ir kultūriniai.

Kapitalistinį pasaulį buvo aplėkusi kaž kieno paleista žinia, būk Chruščiovas areštuotas. Bet nespėjus rašalui nudžiūti, N. Chruščiovas pasirodė Maskvoje, matėsi su diplomatais iš Vakarų pasaulio (pavyzdžiui, Kanados ambasadorium) ir tokiu būdu palaidojo tą gandą. labai mieliai sutiktą visų didlaipių.

Tarybų Sąjungos žmonės minėjo 43-čias sukaktuves su didžiausiu entuziazmu. Nežiūrint visų intervencijų, vidujinių kovų, hitlerininkų baisaus karo prieš Tarybų Sąjungą, jie per tuos 43 metus taip iškilo, kad jau daug kame pralenkė Jungtines Valstijas. Dar koks dešėtkas metų, ir Tarybų Sąjunga bus

pirmoj vietoj visame pasaulyje.

Ir Tarybų Sąjunga dabar ne viena. Jos pavyzdžiu eina jau visa eilė liaudies demokratijų. Ji turi draugų neutraliųjų tarpe. Į ją žiūri kolonijos ir nažos tautos, kurios kenčia imperializmo priešpaužą.

Maskva tapo progreso ir laisvės sostine.

Revoliuciją Nedaro Pagal Užsakymus

PEKINAS. — Kinijos laikraščiai, jų tarpe ir žurnalas "Raudonoji Vėliava", atmušė Vakarų pasakojimus, būk Kinijos komunistai siekia "karo pagalba nunešti revoluciją ir komunistinę santvarką į kitas šalis".

Kinų spauda nurodo, kad marksistai netiki į "ekspertavimą revolucijos". Revoliuciją daro tos pačios šalies žmonės, kur ji įvyksta, kada daugumai žmonių pasidarė nepakenčiamas gyvenimas.

Tik Trockis savo laiku buvo dasikalbėjęs, būk armijos pagalba galima perkelti revoluciją į kitas šalis.

JT Sekretorius Pamatė, Jog Jis Suklydo Konge

JUNGTINĖS TAUTOS. — Jungtinių Tautų sekretorius Dag Hammarskjöld pamatė, kad jis suklydo Konge. Dabar jis pats pasakė, kad labai daug neramumų Konge kyla iš to, kad belgai, daugelis jų sugrįžę, kursto visokius atskalūnus, jų tarpe ir Mobutą.

Belgai remia atskalūną Tšombę, Mobutą ir kitus, kurie išėjo prieš premjerą Lumumbą. Jie net tų atskalūnų kariuomenes lavina ir ginkluoja.

Jungtinės Tautos, to viso akivaizdoje, nutarė pasiūsti komisiją, kad ji bandytų atsteigti parlamentarinę valdžią. Parlamentas, kaip pir-

miau, taip ir dabar, tebestovis su Lumumba didelėje didžiumoje.

Aštuonios Afrikos ir Azijos šalys pasiūlė rezoliuciją, pagal kurią Jungtinės Tautos prašo sekretorių Hammarskjöldą sušaukti Kongo parlamentą, kurį atleido prezidentas Kasavubu sauvališkai. Rezoliucija taipgi reikalauja, kad parlamente būtų centralinės vyriausybės atstovai, kas reiškia Lumumbos vyriausybę.

Jungtinės Valstijos nelabai palankiai žiūri į Hammarskjöldo raportą. Jos priitaria Belgijai.

Prezidentas Kasavubu atskrenda į Jungtines Tautas su savo skundais ir reikalavimais.

Išrodo, kad Kongo problema pasidarė labai komplikuota. Ir taj pasėkmės Hammarskjöldo politikos, kuri iš pat pradžios visokiais būdais trukdė Lumumbos vyriausybei. Tada buvo daug lengviau sucementuoti centralinį autoritetą.

Iškilo viršun dar ir tas, kad eilei užpuolimų vadavo britai ir belgai. Matyti imperialistų agentai, siekia disorganizacijos Konge.

Kongo Gavo iš Tarybų Sąjungos Pagalbos

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Asamblėjoje TSRS delegatas raportavo, kad jo šalis suteikė Kongo respublikai pagalbos už 14,650,000 rublių. Beveik keturis milijonus davė maistu, aukojo 100 naujų sunkvežimių, suteikė daug gyduolių, buvo pasiuntus į Kongo 24 daktarus ir slauges.

Taipgi sakė, kad jos IL-18 ir IL-14 15 lėktuvų gabeno į Kongo respubliką Jungtinių Tautų karius ir jų ginklus.

Tarybų Sąjunga visą tą aukojo, bet ji atsisakė padengti tas lėšas, kurias pasidarė Jungtinės Tautos.

VOKIETIJAI SUDARĖ NAUJĄ PARTIJĄ

DORTMUND. — Vakarų Vokietijos kairieji šeštadienį, dalyvaujanč 300 atstovų, sudarė Vakarų Vokietijos Marksistų Partiją. Vakarų Vokietijoje komunistų partija uždrausta.

Nauja partija pasisako už abiejų Vokietijų neutralumą, ištraukimą abiejų Vokietijų iš militarinių sąjungų, už visišką nusiginklavimą, socializaciją pamatinių industrijų ir išdalinimą žemės ūkių, kurie turi virš 250 akry.

Išvanojo Abi Senas Partijas

TORONTO. — Hazen Ar-gue, vienas iš socialdemokratų veikėjų, kalbėdamas į 800 unijistų, smarkiai užatakavo konservatų ir liberalų partijų lyderius.

Jis sakė, kad liberalų lyderis Pearsonas negali sutvarkyti savo partijos, o konservatų lyderis premjeras Diefenbakeris nepajėgia vesti šalies reikalus. Žadėjo panaikinti nedarbą, o tuo tarpu nedarbas auga ir auga.

Šio susirinkimo tikslas buvo praveisti diskusijas naujos partijos sudarymo klausimu ir užgirti jos organizavimą.

Didelį entuziazmą sukėlė tas faktas, kad Peterborough distrikte laimėjo rinkimus kandidatas, kuris kandidatavo dar nesudarytos naujos partijos tikietu.

Iš Kanados Gyvenimo

Winnipegio darbininkai matyti geriau supranta pažangių atstovų miesto administracijoje reikšmę. Siemet jie tą atstovybę padidino.

Dabar Winnipegio valdyboj bus du komunistai aldermanai. Jacob Panner ir M. J. Forkin, taipgi du komunistai apšvietos taryboj, Mary Kardash ir Joseph Zucken.

Per rinkimus į federalį parlamentą užpildymui tuščių vietų buvo išrinktas Walter Pitman, kurs kandidatavo Peterborough distrikte (Ontario) naujos partijos tikietu. Tos naujos partijos dar nėra, bet žmonės matyti pritaria jos organizavimui.

Peterborough mieste gyvena 45.000 gyventojų, iš kurių 4.000 yra bedarbiai. Konservatai savo pažadų nepildė. Už tai žmonės ir balsavo už žmogų, kuris kandidatavo naujos darbo partijos vardu. Jis gavo net 13.208 balsus.

William Marsh, United Mine Workers of America unijos 26 distrikto prezidentas, sako, kad Nova-Scotijos anglies industrijos krizę galima pašalinti tikta nacionalizavus tą industriją.

Jis griežtai pasmerkė privatišką britų kontroliuojamą kompaniją už nutarimą uždaryti tris kasyklas. Kur gi dėsis angliakasiai?

United Electrical Unija bando suorganizuoti bedarbių Toronte. Mieste yra virš 50.000 bedarbių, kurių padėtis nuolatos blogėja.

Unija sako, kad patys bedarbiai turėtų prakalbėti, ką jie mano apie situaciją.

Kanados Komunistų Partija kelia obalsį: "Būkime savo namų savininkais!"

Ji sako, kad reikia siekti nacionalizacijos svetimšalių industrijų Kanadoje, jeigu norima išsigelbėti, išsaugoti Kanados suverenumą.

Apie pavojų visiškai patikti į amerikiečių ekonominę kontrolę, kurią tuoj iš paskos seka ir politinė kontrolė, nurodo ir ne komunistai. Pavyzdžiui, Walter Gordon, pirmininkas karališkos komisijos studijavimui ekonominių Kanados perspektyvų, ir James Coyne, Kanados banko galva.

Federalės ir provincialių vyriausybės pasitarimas dėl konstitucijos nedavė gerų rezultatų.

Provincijų prokurorai, kurie atstovavo savo vyriausybės, reikalauja, kad pirmiausia būtų susitarta dėl formulės pakeitimui konstitucijai,

o tik tada perkelti į Kanadą konstitucijos pakeitimo galią.

Kaip jau buvo nekartą nurodyta, dabar ta galia randasi Londone, Anglijoje.

Federalė vyriausybė nori, kad pirmas žingsnis būtų perkėlimas tos galios į Kanadą.

Lyga dėl populiarizavimo dvikalbystės (francūzų ir anglų) Kvebeko provincijoje reikalauja, kad vyriausybė sumažintų religijos mokymą mokyklose, o padidintų kalbų pamokų skaičių.

Dabar Kvebeko provincijos mokyklose religija mokinama 5 valandas į savaitę, o anglų kalba tik pusterčios.

Kanadietis

KLAIDOS PATAISYMAS

DELHI, Ont. — Kiek laiko atgal skelbiant L. Russell'ų viešą padėką už jiems suruoštos vedybinės sukakties paminėjimo, įvyko klaida. Vietoj turėtų minėti 25 metų sukakties buvo paminėta 20 metų. Labai atsiprašome klaidos paliestus.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms,

Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoje

1. LIETUVA SIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybė nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių spaudos mėlais. 95 psl. Kaina 1 dol.
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ZODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. SIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol.
4. SLIAPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS SEŠEJIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

HAMILTON, Ont. — United Electrical, Radio and Machine Workers unijos konvencija išrinko savo prezidentu C. S. Jacksoną jau 24-tam terminui.

Išrinkta eilė kitų senų veikėjų. Pavyzdžiui, Jean Pare, montrealietė, viceprezidente, George Harris — sekretorium ir Ross Russell — direktorium.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniiais metais išleistų Tarybų Lietuvoje. Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Krygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Zemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

KECO ZVAIGZDĖ. A. Beliajevas. Mokslinė fantastinė apysaka. Knyga 196 puslapių. Knygyne Nr. 295.

EMIGRANTAI. L. Tolstojus. Apysaka. Knyga 366 puslapių. Knygyne Nr. 296.

1957 METŲ LIETUVIŲ TARYBINĖ LITERATŪRA. Pranešimai ir diskusiniai pasisakymai. Knyga 326 puslapių. Knygyne Nr. 297.

MŪSŲ RASYTOJAI. V. Kubilius. Publicistika - kritika. Knyga 304 puslapių. Knygyne Nr. 298.

PETRAS CVIRKA SATYRIKAS. D. Judelevičius. Knyga 296 puslapių. Knygyne Nr. 300.

RAMBYNO BURTININKAS. P. Tarasenko. Apsakymai. Knyga 260 puslapių. Knygyne Nr. 301.

VALERIJA VALSIŪNIENĖ. Rinktiniai raštai; pirmas tomas. Poezija. Knyga 544 pusl. Knygyne Nr. 302.

VALERIJA VALSIŪNIENĖ. Rinktiniai raštai. Antras tomas. Proza. Knyga 384 puslapių. Knygyne Nr. 303.

INŽINIERIAUS GARINO HIPERBOLOIDAS. A. Tolstojus. Apysaka. Knyga 340 pusl. Knygyne Nr. 305.

ITALŲ KRONIKOS. Stendalis. Knyga 356 puslapių. Knygyne Nr. 304 ir 326.

KOVOTSKIS. V. Smerlingas. Biografinis aprašymas. knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 306.

APSAKYMAI. Įvairių autorių. Knyga 232 puslapių. Knygyne Nr. 307.

PERLŲ ZVEJAI. Mirko Pašekas. Apysaka. Knyga 160 puslapių. Knygyne Nr. 308.

DRĄSIOS ŠIRDYS. P. Štaras. Aprašymai iš partizanų kovų. Knyga 112 puslapių. Knygyne Nr. 309.

KAZOKAI. L. Tolstojus. Kaukazo apysaka. Knyga 296 puslapių. Knygyne Nr. 310.

TARYBŲ LIETUVOS RASYTOJAI. Telpa pačių rašytojų parašytos jų autobiografijos, taipgi chronologija ir biografijos. Knyga 576 puslapių. Knygyne Nr. 311.

ATAVIJA PRAKSIMA. L. Laginas. Fantastinis romanas. Knyga 528 puslapių. Knygyne Nr. 312.

ORO PARDAVEJAS. A. Beliajevas. Apsakymas. Knyga 164 puslapių. Knygyne Nr. 313.

KAIP AŠ GAUDZIAU ŽIOGIUKUS. B. Žitkovas. Apsakymai taikyti jaunamečiams. Knyga 120 puslapių. Knygyne Nr. 314.

GĖLIŲ SALA. M. Sačovianu. Apysaka. Knyga 190 puslapių. Knygyne Nr. 315.

BEMBIS. F. Zaltenas. Miško apysaka vaikams. Knyga 152 puslapių. Knygyne Nr. 316.

MAISTININKAS. I. Lapienis. Vaikystės prisiminimai taikyti vidutinio mokyklinio amžiaus vaikams. Knyga 152 puslapių. Knygyne Nr. 317.

VAIKAI IR ŽVĖRIUKAI. O. Perovskaja. Vaikystės prisiminimai. Mokyklinio amžiaus vaikams. Knyga 220 puslapių. Knygyne Nr. 318.

PARTIZANŲ SŪNŪS. R. Rimgaila. Aprašymai iš partizanų gyvenimo. Knyga 64 puslapių. Knygyne Nr. 319.

NELINKSTA VĖTROJ AŽUOLAI. Vincas Giedra. Eilėraščiai. Knyga 96 puslapių. Knygyne Nr. 320.

ZMOGAUS DALIA. M. Šolochovas. Apsakymas. Knyga 64 puslapių. Knygyne Nr. 321.

GRUZIJS KALNUOSE. Aleksandras Kazbergis. Aprašymai. Knyga 180 puslapių. Knygyne Nr. 322.

TARYBŲ LIETUVOJ

TŪKSTANTMEČIŲ AŽUOLŲ KRAŠTAS

P. Užkalnis-Kvietinskas

(Tąsą)
Paskutiniai, ketvirtoji, dirbusi Cerniachovskio vardo kolūkio laukuose studentų grupė ilgai nesirodo. Tik vėliau paaiškėja: šie išriedėjo į Anykščius pasižiūrėti garsiosios poeto Baranausko klėtėlės, kurioje pastarasis sukūrė nemirtingąją savo poemą "Anykščių šilelis". A. Vienuolio sodybos, J. Bilūno paminklo netoli Šventosios upės ir legendarinio akmenų milžino "Puntuko", kuriame jamžinti dviejų Amerikos lietuvių lakūnų Dariaus ir Girėno vardai.

Klegą kalbos, Dega įraudę veidai, aidai jaunatviškas juokas.

— Ką dirbat?

— Parodyk delnus?

— O vakarais ką veikiat?

— O ką veikia merginos?

Visi skuba dalintis savaitės įspūdžiais. Iš karto pasikeitė studentų specialybės: medikai, geologai, filologai — jie virto: piovejais, vežikais, linų rovejais, krovikais, kūlikais... Ir visi didžiuojasi šiais vardais. Ir pūslėmis delnuose.

— O mes, vyručiai, — pasakoja iš "Jaunosios gvardijos" vienas studentų — birbynės su savimi atsivežėm. Susitikimą su vietos jauniu turėjom. Dvidešimts nu-

merių davėm. Paskui griežėm šokių. Kolūkiečiai mus nenorėjo išleisti, nors visą naktį šok.

— O mes, o mes! — skuba pasigirti kitos studentų grupės atstovas. — Mes suruošėm susitikimą "Tautų vienybės" kolūkio kultūros namuose. Tai susiūnko žmonių — ir pasisukt nebuvu kur.

Šiuose kultūros namuose ir man teko pasakyti kalbą atidarant vakarą. Kolūkiečiai pripratę matyti savo namuose kvalifikuotus pranešėjus, mokslo ir scenos darbuotojus, bet vargu ar jie ką taip šiltai sutiko, kaip mus. Čia ne tik Vilniaus Kapsuko vardo universiteto garsaus studentų ansamblio dalyviai pasirodė — studentai buvo dabar ne tik ansambliciai, bet ir linų rovejai, kirtėjai, kūlikai, bulvių kasėjai... Ir dar su drabužiais — ne scenai pritaikytais, o žemės ūkio darbams. Užtat kiekvienas mūsų žodis, kiekviena daina čia buvo taip šiltai sutikta, tiek katūčių susilaukėm, kad net visi įraudom. Čia, būtent, pajusi, kaip nyksta povallai, kuriant komunistinę visuomenę, senas, nepereinamas skirtumas tarp fizinio ir protinio darbo, kaip vyksta inteligentijos, tarybinės inteligentijos

susilieėjimas su liaudim, sava, tarybine liaudim...

Zarasų kraštas — ne tik ežerų meilė. Ir ne tik puikūs miškai bei sraunios upės. Zarasai — galima drąsiai pasakyti — giliausios, žiliausios senovės ažuolų - milžinų kraštas.

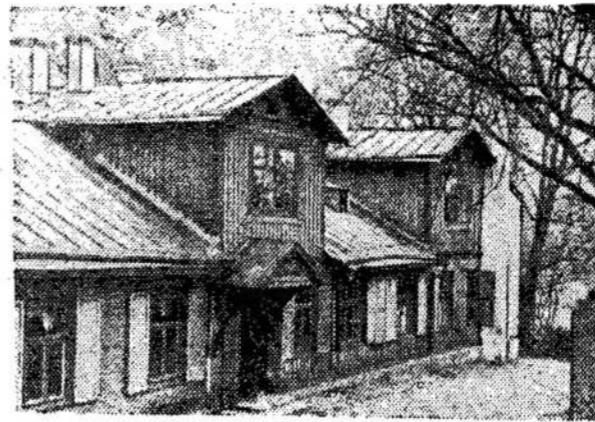
Ažuolas — senovės laikų šventas medis. Mūsų tolimi bočiai po milžiniškais ažuolais degindavo amžiną ugnį savo dievui Perkūnui, po jais Vaidilos atlikdavo savo paslaptingas maldas stambeldžių dievams ir skelbdavo jų, tų dievų, valią. Ten, kur dabar stovi Vilniuj Gedimino aikštėje viena iš varpinių prieš pat katedrą, spėjama, senovės augetis milžinas ažuolas, po kuriuo ir degdavo negestanti ugnis galingiausio iš stambeldžių dievų — Perkūno garbei. Laiko kirminas pagrauzė garsiausio ažuolo galybę, žiaurus vėjai aplauzė jo šakas, o papūtus naujiems — krikščionybės — vėjams ir žymės nebeliko to žymiausio ano meto paminklo. Bet milžinų — ažuolų giminė Lietuvoje neišnyko. Atšipo krikščionybės sklaidėjų kirviai kapojant mištų milžinus — galiūnus, prikimo vėjo staugimas laužant jų šakas.

Jeigu jums teko kada nors būti Pakruojos rajone, Klovainių miestelyje, jūs negalėsite nepastebėti 28 metrų aukščio ažuolo - milžino. Jo nuogas, be šakų liemuo siekia 8 metrų, o perimetras sudaro penkis su puse metro.

Šiam milžinui daugiau kaip 500 metų. Gal tai ir yra vienas iš minėto Vilniaus Gedimino aikštės ažuolo - milžino amžininkų. Kiek jis galėtų papasakoti apie šaunią mūsų tautos praeitį, jei mokėtų prabilti! Deja, ažuolai nekalba. Bet užtat žmonės daug ką žino apie šį milžiną. Jie byloja už ažuolą. Baudžiaivos laikais ant šio ažuolo šakos, pasakoja gyventojai, kabojęs didžiulis varpas, kurio garsas pranešdavo sunkios dienos pradžią. Kur tas varpas dabar? Gal rūdija į žemes užsikasęs, o gal buvo perlietas į patrankų sviedinius grobuoniškų karų metu? Kas žino!

Dabar šis ažuolas bujoja "Pavasario" kolūkio gyvenvietės centre. Juo didžiuojasi kolūkiečiai, kaip savo žilos senovės paminklu, jį gausiai lanko daugybė ekskursijų ir kiekvienas čia apsilankęs mėgina bent mintimis įspėti, ką matęs ir girdėjęs šis nepalaužiamas gamtos milžinas.

Dar galingesnis, dar senesnis yra tūkstantmetis ažuolas - milžinas, kuris randasi 38-tam kilometre važiuojant plentu Kaunas - Vilnius, kairėje plento pusėje, netoli eiguolio Kirmėlos sody-

A. Puškino memorialinis namas — muziejus Vilniuje.

Jam apkabinti reikia keturių vyrų rankų. Stovi jis giliai suleides savo milžinišką šaknis į žemę, taip giliai, kad nė vėtros, nė uraganai jo neįveikia. Iš jo įstrižos, giliai suaižėjusios žievės aiškiai matyti, kad jis ne vienas grumtynes turėjo su negėtais gamtos prajovais, ne kartą mėgino jo galybę siaurus ir vakarys, bet jis visuomet išeidavęs laimėtoju. Tad ir mūsų laikais stovi sau, kaip stovėjęs. Šimtus metų po jo šaknimis rausė sau urvus lapės ir barsukai, vijo savo lizdus įvairiausi miško paukščiai. Gili žaizda ažuolo kamiene liudija, kad ir miško kirtikas mėgines savo kirvio ašmenis į šį milžiną. Gal tai buvo krikštytas dievo perkūno priešas, o gal kitas nyktukas, bet ažuolas nepasidavė, plieno galybę įveikė ir negriuvo. Pasakoja, hitlerininkai grobikai Didžiojo tarybinės liaudies Tėvynės karo metu irgi buvo susigundę šį milžiną parbloškinti ir į savo faterlendą nusi-gabenti, bet neradę tokio ilgo piuklo, kuriuo būtų galėję šį Lietuvos miškų gražuolį nupianti. Dabar šis ažuolas paskelbtas gamtos paminklu ir saugomas valstybės. Jam lemta dar ne viena šimta, o gal ir tūkstantį metų išgyventi laisvoje Tarybų Lietuvos žemėje.

Graži Lietuvos gamta, turtinga ji gamtos paminklais. Daug jų aprašyta, o dar daugiau laukia rašytojo plunksnos, tapytojo drobės su tep-tuku, aktylaus turistu kruopščių užrašų... Bet gal nė vienas Lietuvos krašto kampe-lis nėra taip turtingas Gedimino aikštėj stovėjusio šventojo ažuolo vienmečiais ir anūkiais, kaip Zarasų kraštas. Gal kaip tik todėl pirmąjį poilsio sėkmadienį atvykusieji talkininkauti kolūkiams studentai vienu balsu susuko:

— Į Stelmužę! Į Stelmužę!

Bet kam gi iš karto į Stelmužę? Reikia būti kantariems. Štai Zarasų rajono Sadūnų apylinkės "Venavų" kolūkio sodybos. Jos ne taip toli nuo Dusėtos miestelio, prie vieškelio Degučiai—Dusėtos. Ar gi ne nuodėmė pravažiuoti ir nesustoti prie

jaunesniojo Stelmužės ažuolo brolio? Šiam, jaunesniajam, apie 700 metų.

"Daug yra padavimų apie šį medį, — rašo "Tiesos" korespondentas R. Matulis. — Pasakojama, kad dvarininkas Vereščinas liepdavęs baudžiauninkui lipti į ažuolą ir kukuoti gegute. Po to jis nusitaikydavo ir savo auką nušaudavo. Prie minėto ažuolo yra senkapiai, kurie laikomi archeologiniu paminklu". ("Tiesa", 1960-IX-18 d.)

Jei ne Stelmužės milžinas, šis ažuolas, gal būt, irgi garsėtų ne tik Raseinių rajone, bet ir visoje Lietuvoje. Bet argi stebina keleivio akį kalnelis, kai greta to kalnelio stūkso dangų rėžianti kalny-nai? Ir maža, kad ir srauni upytė taip nestebina ir nežavi jus vaizduotės, kaip didžiulė upė, kurioje ir jūrų laivams yra kur pasisukinėti.

Toks vaizdas gaunas palyginus su Stelmužės ažuolu visus tuos iš giliausios senovės užsilikusius Lietuvos ažuolus, kuriuos jau teko minėti.

Jau iš tolo mus pasitiko rudeniškai pasipuošę ažuolai ir klevai. Ne, jie nebuvo tūkstantmečiai. Stebino ryškios - žalsvos, gelsvos, ružavos, geltonos ir žydrųjų agnony ryškumo raudonos miško medžių lapų spalvos. Pasitaikanti šių medžių tarpe ažuolai buvo dar jauni, kiti gal turėjo po kokį šimtą metų. Tokių Lietuvoje kiekvienam miške rasi. Bet šian-dien šie Lietuvos miškų stipruoliai buvo nepaprasti: jų ryškus rūbas labai atitiko pakiliai studentų nuotakai, jie buvo iškilmingi.

Pagaliau mašina pasisuko iš vieškelio, įsmūko į siauresnį kelią ir pasukus į kairę sustojo. Valandėlę mes visi žvalgėmės, kur tas milžinas, kuris debesis savo šakomis maišo, bet kiekvienas bijojom balsiai paklausti: kur jis? Tad nieko nelaukdami ekskursantai pasipylė iš mašinų ir ėmė kopti į nedidelę, medžiais apaugusią kalvelę.

(Bus daugiau)

Kauno 4-ųjų vaikų namų pionierių draugovė pavadinta Tarybų Sąjungos Didvyrio A. Čeponio vardu. Pionieriai su didžiule meile surinko medžiagą, susijusią su

A. Čeponio gyvenimu ir partizanine veikla.

Nuotraukoje: pionierių vadovė E. Čepienė ir pionierių aktyvas domisi vaikų surinkta medžiaga muzieju.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

JIE GAUNA PAŠALPĄ

Dažnai girdim kalbas apie Tarybų Lietuvos kolūkiečių sunkumus. Žinant Lietuvos žemę, karo padarytą žalą, netenka stebėtis, kad Lietuvos valstiečiai turėjo ir dar turi sunkumų. Bet kaip gi yra su Kanados fermeriais? Nejaugi ir jie turi sunkumų? Juk čia nebuvo jokių karų ir niekas per karus nenukentėjo. Priešingai, karo metu pareikalavimas kviečių ir kitų grūdų buvo labai didelis. O kaip pasirodo, tai mūsų fermeriai neapsieina be pašalpos.

Canadian Press, žinių agentūra, praneša, kad per praėjusius tris metus fermeriai gavo iš vyriausybės \$60,000,000 paramos. Kas dar labiau stebina mus, tai kad daugiausia paramos gavo prerių fermeriai, kurie gyvena geriausios žemės ruožte. Net 42,404 Saskačevanos fermeriai gavo pašalpą sumoje \$13,652,058 tik praėjusiais metais. Albertoj paramą gavo 15,624 fermeriai, Manitoboj 9,233 fermeriai, Britų Kolumbijoj — 1,166.

IRGI "KULTŪROS" NESEJAI

Toronto universiteto studentų komunistų klubas ruošė paskaitą, kurią turėjo duoti Canadian Tribune redaktorius Clarke. Dar paskaitai neprasidėjus, antikomunistai studentai įsiveržė į salę ir užgrobė platformą. Jie pastatė savo kalbėtoją, priėmė savo rezoliuciją. Ir jie įsivaizduoja, kad baisiai kilnų darbą atliko. Jų vadas net atsiuntė Liaudies Balsui laišką ir studentų laikraštį su pranešimu apie tokį "didvyrišką" darbą.

Kada taip padaro kokie Hitlerio išperos, tai galima suprasti. Kada taip elgiasi studentai, užsimoję būti intelektualais, žmonių švietėjais, tai darosi baisu. Ir kokia gi kultūra bus Kanadoje, jeigu iš universitetų išeis tokie gaujiški "inteligentai"? Reikia verkėti iš gėdos skaitant apie tokių studentų buvimą Toronto universitete.

MCSŲ DARBYMETIS

Lapkritis ir gruodis yra mūsų darbymetis. Tai Liaudies Balso vėjus metas. Per šiuos du mėnesius reikia atnaujinti visų skaitytojų prenumeratas, surinkti keletą tūkstančių dolerių aukų dėl jo išsilaukimo ir gauti kokį šimtą naujų skaitytojų, kad užpildžius vietą tų, kurie mirė ar dėl kokių nors priežasčių išsibraukė iš skaitytojų tarpo. Šis darbymetis kasmet sunkėja, nes lietuviai vis labiau pasisklaido po didmiesčius ir sunkiau darosi pasiekti juos. Tuo tarpu veikėjų skaičius ne didėja o mažėja.

Labai daug vėjus darbas palengvėtų, jeigu skaitytojai, ypač gyvenant nuošaliau nuo centrų, nieko nelaukdami atsiųstų atnaujinimą prenumeratos ir auką, jeigu išgali. Nesunku pasiųsti laiškutį, o tas labai daug padės vartininkams atlikti savo darbą. Jiems per sunku pasiekti visus.

Kam sveikata leidžia, prašomi pasidaruoti. Nereikia bijoti padirbėti. Tie, kurie nenustoja aktyvumo, netaip greitai ir pasensta. Geriausias vaistas prieš fizinį silpnėjimą yra koks nors užsiėmimas. Nesėdėkit per daug prie televizijos, nes užsisėdėjimas yra labai nesveikas žmogui dalykas, ypač pagyvenusiems.

SVEIKINAM

Liaudies Balsą pasiekė Lenkijoje gyvenančių lietuvių išleistas laikraštis Aušra. Tai didelis jų atsekimas ir Liaudies Balsas sveikina už tai Lenkijos lietuvius.

Tiesa, laikraštis nepasako, kaip dažnai išeis, bet reikia tikėtis, kad jis nebus vienkartinis leidinys. Lenkijoje esą apie 25,000 lietuvių. Jie gali išleisti savaitraštį lengvai. Ir reikia tikėtis, kad jie tą padarys. Mes linkime jiems geriausio pasisekimo.

Liaudies Balse skaitėt J. Lesevičiaus korespondenciją apie Kmieliausko vizitą. Ten iškeliamas reikalas paremti Lenkijos lietuvių literatūra. Pasiųskit knygy, užprenumerokit Liaudies Balsą.

Aiškėja

Traukiasi žemė po žmogaus koją,
Tūkstančiais mylių artėja toliai.
Nauju stebuklu technika stoja;
Dar nepatirtu žmonėms lyg šioliai.

Nedaug greitesnės mūsų svajonės
Už palydovus žemei sukurtus.
Užmarštyj dingsta dievų malonės
Ir visos srytys žmogui užburtos.

Sputnikai erdves per metus raizo.
Atomų jėga kalnus naikina...
Net kaip pasiekti planetas braizo;
Geresnį būvį žmonėms ketina.

Bet daug pasaulį dar parazitų;
Jie tikrai savo reikalų žiūri
Ir todėl žudo, kankina kitą...
Geresnio tikslo jokio neturi.

Smagu jiems žmones tamsoj laikyti,
Piudyti juos vis prieš vienas kitą.
Kad tik sau turto daugiau pelnyti...
Temdyti šviesų, auštantį rytą.

Bet tamsą keičia šviesioji diena,
Vergų pasaulį retežiai dyla,
Nors dar tamsoje prarys ne vieną;
Nakties skleidėjai aikštėn iškyla.

Prolet-Aras

Naminiais Reikalais

S. KARPE

Daug laiko vyriausia atyda buvo nukreipta į tarptautinius klausimus. Tai, žinoma, buvo natūralus dalykas. Likvidavimas šaltojo karo ir užtikrinimas taikos buvo pats svarbiausias žmonių reikalas. Aišku, atydai nukrypus į tarptautinius reikalus, buvo mažiau atydos kreipiamas į vietinius reikalus. To pasėka tokia, kad dabar Kanados gyvenime pasireiškia betvarkė.

Jau jums yra žinoma, kad nedarbas spaudžia. Bet vyriausybės, pradedant federale ir baigiant savivaldybėmis, tik diskutuoja. Nesimato jokio susitarimo ir žymesnių darbų, kurie sumažintų nedarbą. Gali būti kaip tik priešingai. Nesant susitarimo, atoslugis gali būti dar didesnis.

Federalė ir provincialės vyriausybės tarėsi ir barėsi, bet nieko gera neišėjo. Nesutarė nei dėl konstitucijos peržiūrėjimo, nei dėl taksų pasidalinimo. Ontarijos vyriausybė jau kalba apie įvedimą taksų ant prekių, taip vadinamų "sales" taksų. Minimi trys procentai. Ką tas reiškia, galima kiekvienam suprasti. Ką tikrai pirkši, vis mokėsi tuos taksus. Ir ne vieną sykį. Pirkši naują automobilį, mokėsi taksus. Pirkši seną, vėl mokėsi taksus. Pirkši namą — mokėsi taksus. Pirkši silkę — mokėsi taksus. Ant visko. Būtų didelis apiplėšimas liaudies, jeigu būtų įvesti tokie taksai.

Kodėl gi vyriausybė neiš- ko pajamų militarinėse išlaidose? Jeigu sumažintų militarinio pasiruošimo išlaidas nors trečdaliu, žiūrėkit, kiek pinigų atsirastų. Juk bilijonai išleidžiami dėl militarinių reikalų. Korporacijos taip pat kraunasi pelnus šimtais milijonų. Kodėl neieškoti pinigų tenai?

Peštynės

Niekad Kanados istorijoje nebuvo tokių rietenų savivaldybių administracijoj, kaip dabar. Diena dienos laikraščiai užversti rietenomis tarp savivaldybių virėninkų. Rodos, kad tenai koks kipsas į tarpą įsisuko. Ir kodėl taip yra?

Atsakymas gali būti tik vienas.

Pastaruoju laikotarpiu pažangieji atstovai buvo pašalinti vienas po kito. O be jokios opozicijos, ponai pradėjo elgtis saivališkai. Keliasi algas, švaisto pinigus visokiems priėmimams, daro visokių skymus pasipelninti. Nėra kam pasipriešinti, iškelti viršun jų saivaliavimą. Jei jie tarpusavyje nesipešty, niekas nieko ir nežinotų.

Seniau, kada žmonės rinkdavo ir pažangius atstovus, jiems buvo sunkiau. Prisibijojo visuomenės. Juk visuomet buvo galimybė įkliūti į nemalonią padėtį. O be to, juk buvo galima netekti ir šiltos vietos.

Norint pataisyti tokią sudėtingą padėtį, balsuotojam reikia atkreipti savo atydą į savivaldybinius rinkimus. Reikia stengtis išrinkti dau-

Vargšai Tie Žmonės

N. Aukštuolis

Žmones kamuoja ne tik visoki mokesčiai, vadinami taksais. Juos kamuoja ir visoki apgavikai. Tų apgavikų tarpe yra visokių, bet nemažą centų išlupa religiniai mulkintojai.

Čia nekalbėsime apie bažnyčias, kurios pardavinėdamos dievo malones surenka iš žmonių šimtus milijonų dolerių. Nors yra apgavystė siūlyti žmonėms tai, ko visai nėra, bet ką padarysi, tas yra legalizuota. Paimsime vieną iš keisčiausių apgavikų.

Pierre Berton praėjusią savaitę aprašė Toronto Daily Star vieną apgavikų, kuris verčiasi žmonių "gydymu". Tai J. A. Desfosses. Jis per metus susirenka virš \$100,000 iš tamsių žmonių.

Šis žmogus skleidžia brošiūrėlę, kurioje žmonės liūdi, būk jie pasveikę su pagalba to žmogaus. Jis, kaip ir evangelistas Billy Graham, gydo tikėjimu.

Jis nieko neprižada, tik pasako, kad jis pasirūpins ligonio reikalais. Jis net daug nekalba su savo "ligoniais", neklausinėja, kas jiems yra. Užtenka žmogui praeiti pro jį, o jis jau žino, ko tam žmogui reikia.

Išėinant sekretorė pasako, kad jis paprastai ima \$20.00 už vizitą. Galima ir neduoti, niekas neprivers, bet atsiranda užtektinai tokių, kurie duoda. Tą galima matyti iš jo metinių pajamų.

Iš kur gi šis Joseph Anatole Desfosses gauna "stebuklingą galią" gydyti žmones. Jis pasakoja, būk jis esąs septintas sūnus septinto sūnaus. Iš tikrųjų jis yra septintas sūnus penkto sūsaus. Bet ką šitie skaičiai gali padaryti žmogui, kuris gyvena ir maitinasi kaip ir visi kiti.

Tas parodo, kad Kanadoje yra dar daug labai tamsių, prietaringų žmonių. Ir kad Kanados vyriausybė toleruoja tokius apgavikų.

giau darbo žmonių atstovų į savivaldybes, kad būtų kam prižiūrėti ponus, kontroliuoti juos.

Dabar kaip tik eina prisirengimas prie savivaldybinių rinkimų beveik visose savivaldybėse. Tiesa, kai kur rinkimai jau įvyko, bet dar daug kur įvyks. Pasiųskit į miestų ir miestelių savivaldybes daugiau darbo žmonių atstovų. Užteko tiems ponams saivaliati ir švaistyti žmonių pinigus.

Pastabos

Didžiapiai praėjusią savaitę kai kam padarė daug džiaugsmo, tik tas džiaugsmas buvo labai trumpas.

"Vaduotojai" net šokinėję iš džiaugsmo, pamatę laikraščiuose "žinią", kad Chruščiovas "areštuotas".

Nors buvo aišku, kad tai tik gandai, bet ir tas jiems suteikė didelį pasitenkinimą.

Yra sakoma, kad skęstančiam žmogui ir šiaudas yra didelis dalykas. Taip ir tiems "vaduotojams".

Bet kaip šiaudas neišgelbsti žmogaus, taip neišgelbės jų tušti gandai.

Kita, o koks čia skirtumas būtų, jeigu Chruščiovo vieton atsistotų kitas?

Kada priešakyje stovėjo Stalinas, jie laukė, kad jis būtų pakeistas. Bet kada Stalino vietą nužėmė kiti, "veiksniams" nebuvo geriau, o priešingai.

Socializmo galią sudaro ne vienas ar kitas asmuo, lyderis, o trečdalis viso pasaulio žmonių, šimtai milijonų darbininkų.

Vadai ateina ir išeina, bet padėtis nesikeičia.

Vadai tik tol geri, kol jie veikia liaudies naudai.

Kanadoje buvo daug visokių "lyderių", kurie skelbėsi, kad jie yra geriausi išvesti darbo žmones iš išnaudojimo. Kur jie šiandien yra?

Kaip greitai jie iškrypo iš marksistinio kelio, taip greitai jie pradingo kaip vėjas.

Tik keli metai atgal išėjo iš kairiųjų judėjimo Salsbergas, Smithas ir eilė kitų, o šiandien jie jau užmiršti.

Lietuviški "veiksniai" dar vieną "geležėlę" susirado.

Girdi, "okupantas Vėlinių švenčių pradėjo nemažiau bijoti, kaip bijo Vasario 16-tosios, Tautos šventės ar kitų, lietuviams brangių švenčių".

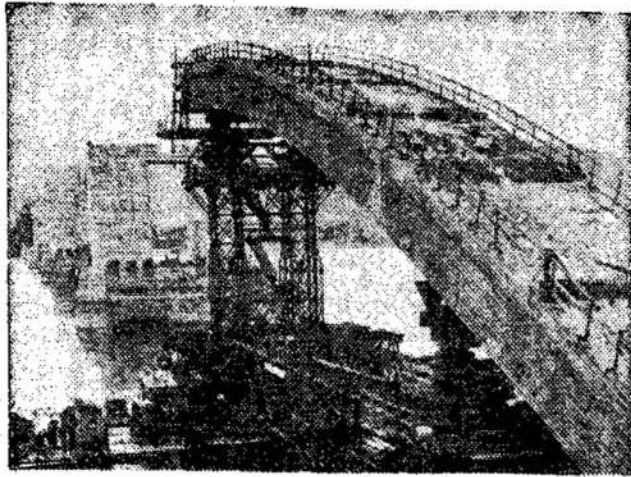
Galima užtikrinti tuos ponus, kad ir iš šių pelų nebus grūdų.

Vėlinėmis džiaugiasi tik smėklomis virstą žmonės.

Naujas gyvenimas yra nuagalėjęs didesnius dalykus, kaip vėlinės ir tautinės šventės.

Jis įveikė Hitlerio ir Musolinio armijas, koncentracijos stovyklas, dujų kameras ir kitas baisenybes.

J. Y.

Krasnojarske atstatomas vienas didžiausių Sibire geležbetoninis tiltas per Jenisiejų. Šiais metais bus pastatytos tiltų arkos. Tiltą numatyta perduoti naudotis ateinančiais metais.

Nuotraukoje: statoma viena tiltų pusarčių.

Ką Kiti Rašo

Dar baisiau!

Kas pasidarė tiems francūzams?! Ar jau iš proto išsikraustė jų vadas de Gaulle ir visa valstybė?! Jie sutiko ir apsiėmė savo teritorijoj karinio mušto apmokyti Vakarų Vokietijos vokiečius! Jiems padės įsisavinti ir atominį ginklą įsigijimą.

Skaitai žmogus pranešimą iš Paryžiaus ir negali atsistebėti.

Dar baisiau negu buvo elgtasi tuoj po Pirmojo pasaulinio karo.

Tada, kaip atsimentate, francūzai su amerikiečiais ir anglais padėjo Vokietijai ekonominiams ant kojų atsistoti. Dabar tiesiog moko masinio žudymo ginklus vartoti. Jau visiškai, matyt, pamiršo Antrojo karo istoriją, kada tie patys vokiečiai to paties Paryžiaus gatvėse skerdė francūzus!

— A. Bimba

Jų viltytis neišsipildė

Per kurį laiką buržuazinis pasaulis džiūgavo, būk tarp Tarybų Sąjungos ir Kinijos Liaudies Respublikos įvyks "skilimas". Daug visokių rašėjų išėjo į pasaulį nemažai rašalo ir popieriaus toms spekuliacijoms. Tiesa, "laisvajam pasauliui" būtų mieliausias dalykas matyti tarp socialistinių milžinų skilimą.

Taip, Tarybų Sąjungos ir Kinijos spaudoje buvo pasirodžiusių straipsnių, kuriuose autoriai reikė skirtųjų minčių kai kuriais tarptautiniais klausimais — pav. dėl karo ir taikos. Ir gerai, kad buvo diskusijų!

Bet štai toje pačioje buržuazinėje spaudoje pasirodė įdomi žinia: Kinijos Liaudies Respublikos vadovai — Mao Tse-tung, Liu Šao-či, maršalas Ču Teh ir premjeras Čou En-lajus — pasiunčia sveikinimo telegramą Tarybų Sąjungos Komunistų Partijai;

telegramoj pareiškia, jog tarp Kinijos Liaudies Respublikos ir Tarybų Sąjungos kaip buvo taip ir tebėra monolitinis solidarumas, glaudi vienybė, bendras visų pagrindinių reikalų supratimas.

"Imperialistinės šalys", sako telegrama, "vadovaujamos JAV, silpnėja, ir jų agresyvė karo politika vis labiau ir labiau pralaimi..."

Toliau sakoma: "Jei tik visi taiką mylintieji pasaulio žmonės telks savo jėgas, kovos už taiką, tai bet kokios imperialistų intrigos dar labiau susilpnės, gaus smūgių po smūgio. Komunistinis pasaulis užtenkamai tvirtas, kad galėtų taikiais būdais, be karo, nugalėti kapitalizmą".

Spėjama, kad Lapkričio 7-osios proga Maskvoje įvyks labai svarbus pasitarimas, kuriame dalyvaus visų didžiųjų komunistinių partijų atsakomingi pareigūnai. Ten tuo klausimu bus pasisakyta dar griežčiau ir ryškiau.

— Laisvė

Buvusio pranciškonų vienuolio raštai

Vienuolis Emmett McLoughlin buvo svarbi asmenybė pranciškonų vienuolių brolijoj. "Tėvas" McLoughlin daug veikė pranciškonų tarpe. Jam buvo gerai žinomi visi šio "zokono" metodai ir sekretai.

Atėjo, betgi, diena, kada "gerasis tėvelis" nutarė pertraukti ryšius su pranciškonais. Jis nutarė "tarnauti Dievui" kitais būdais ir parašė knygą "Peoples Padre".

Šią buvusio vienuolio knygą Amerikos spauda bandė suboikotuoti, užtylėdama jos buvimą. Katalikų bažnyčia uždraudė ją skaityti.

O betgi, "Peoples Padre" labai gerai išsiplatino 250,000 knygų egzempliorių. Nei autorius, nei leidėjai ne-

laukė tokio nepaprasto pasisekimo.

Neseniai McLaughlin parašė antrą knygą pavadinimu "American Culture and Catholic Schools". Pirmoji jos laida beregint buvo išparduota. Tuoju pasirodys antroji laida (25,000 kopijų).

Buvęs pranciškonų vienuolis surinko labai daug medžiagos apie katalikų parapijines mokyklas ir kiek žalos jos daro liaudies švietimui. Iš savo locnų patyrimų jis pasakoja, kaip katalikų bažnyčia paverčia tuos pačius vienuolius robotais, dangiškojo mechanizmo įrankiais.

Knygos kaina \$4.95. Ji tikrai verta tų pinigų. Užsiskaitant knygą, rašykite: Lyle Stuart, Publisher, Dept. GA — 4,225 Lafayette St., New York (12), N. Y.

— Vilnis

Patys apie save...

Kai aš kartais šioje skiltyje pasijuokiu iš "laisvintojų", nesėkmės, kai kas gali pamanyti, jog perduodu. Nieko panašaus! Jie patys save taip įvertina — mizerijos!

Štai ką sako "laisvintojų-laisvintojas" "Margutis".

"Keista, bet jau esame tokioj padėty, kad reikėtų organizuoti veiksnį, kurs galėtų ginti Lietuvą nuo Lietuvos 'laisvinimo veiksnio' — pirmoj vietoj nuo Amerikos lietuvių tarybos sekretoriaus (Dr. P. Grigaičio — L. J.) klastingų ir tiesiog pakvaišusių puolimų". ("M." Nr. 9, spalio m.)

Nemanykit, kad margutiniai "veiksniai" yra geresni už grigatinius. Kad jie vieni apie kitus taip šneka, tai tik dėlto, jog jau nebesutelpa prie "laisvinimo" lovio.

— L. Jonikas

Nesijuokit

Tėviškės Ziburiai sako, kad Kristus karalius nereikalauja pinigų, užtenka tikėti į jį.

Bet, kaip praneša Kanados Bažnyčių Taryba, keturias vyriausios bažnyčios Kanadoje per metus surenka \$100,000,000.

Kelias į "dangų", kaip matome, grindžiamas doleriais.

Toronte buvo sugauta moteris vagiant \$3.57 vertės červerykus, bet ji banke turėjo \$33,000.

Išrodytų, kad juo daugiau žmogus pinigų turi, tuo atkakliau jis siekia jų.

"Politinėse sąvartose daug maišaties ir netvarkos", sako J. Kardelis savo gazetoj.

Prie to galima pridėti tik tiek, kad veiksnų tarpe dar daugiau tos maišaties ir netvarkos.

ŠYPSENAS

Jis tą ir darė

Policininkas, pakėlęs nuo šaligatvio žmogų, paklausė, ar jis negalėtų apibūdinti savo užpuoliką, kad policininkas galėtų sugauti jį.

"Apibūdink jį," stebėjosi nukentėjęs. "Aš kaip tik tą ir dariau, kada jis mane užpuolė".

Dar vieną progą

Stambus, apysenis finansierius įgriuvo į kambarį visas degdamas iš pykčio.

"Aš turėsiu atleisti tą šoferį," stenėjo jis. "Jau trečiu sykiu šią savaitę jis vos neužmušė manęs."

"Nesiskubink, mielasis", ramino žmona. "Reikia duoti žmogui dar vieną progą".

Nuolatiniai kostumeriai

Naktinių klubų dainininkė Katie Murtagh, užklausta, kur jai geriausia patinka, atsakė, kad jai patinka dainuoti visuose naktiniuose klubuose, bet didžiausį malonumą ji turi Collins Bay, Joyceville ir Kingstoso kalėjimuose.

"Ir kodėl?" ji buvo užklausta.

"Tenai aš susitinku su buvusiais nuolatiniais naktinių klubų lankytojais Toronte, Montreale ir kitose vietose".

"Stipriai ir vieningai paremkime Lietuvos žmonių troškimą laisvės ir nepriklausomybės", sako Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas.

Geriausią tai padaryti galima laikant šioj pusėj vandenyno visus tuos, kurie buvo sunaikinę Lietuvos žmonių laisvę ir nepriklausomybę.

Dr. Šaipokas

Jau Bijo Sukilimo Pietų Vietname

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų ir Filipinų diplomatai bijosi, kad gali įvykti sukilimas Pietiniame Vietname. Žmonių didelis nepasitenkinimas.

Liaudies partizanai jau veikia tik 50 mylių atstume nuo Saigono miesto. Naktimis valdininkai bijo iš miesto išvykti.

Pietinis Vietnamas užima 65,000 ketvirtainių mylių plotą ir turi 12,000,000 gyventojų.

NEW YORK. — Švedija aiūlo, kad Jungtinėse Tautose būtų diskutuojama gimdymo kontrolės klausimu.

Mano Ispūdžiai

S. Karvelis

(Tąsa)

Vilnius perpildytas žmonių. Rūpinamės ar turėsime progą patekti į gražųjį Vingio parką. Ir čia mūsų broliai ir sesės mūsų neužmiršta. Gaunam asmeniškų pakvietimus dalyvauti dainų ir šokių šventėj.

Kadangi mūsų vietos rezervuotos, tai duoda mums jaunus vadovus, kurie mus nuveda į paskirtą vietą.

Tuo pačiu laiku viešėjo Lietuvoje ir Škotijos, Jungtinių Valstijų ir Urugvajaus lietuviai. Tai visos grupės susijungė į vieną. Mums įėjus į parką, 30.000 menininkų mus pasitiko su aplodismentais, ir ne už tai, kad "amerikonai" iš turtingo krašto, bet jausdami mums tokį pat broliškumą ir meilę, kaip ir mes jiems. Jie pagerbė mus, kad mes per tiek metų neužmiršom savo kalbos, savo gimtojo krašto ir atvykome net 3.000 mylių pasigerėti jų 20 metų sukaus darbo vaisiais.

Reikia stebėtis Tarybų Lietuvos meno atsiekimais. Juk tai didžiūmoje ne profesionalai. Jų darbas neapmokamas. Tai saviveiklininkai, išsilavinę liuoslaikiais. Tai jaunimas, kuris savo atsidaivimu puošia Tarybų Lietuvą. Jiems niekas nesunku.

Štai mes sėdime ir klausomės, kaip iš dešimčių tūkstančių jaunų krūtinų plaukia sutartinai aidas Vingio parko pušaitėmis. Jie dainuoja: "Vilniuj žydi liepos", "Šaltišius" "Drąsiai, draugai, koja kojon", "Obelėlė", "Buchvaldo varpai", "Saulėlė raudona", "Mėlynas Nemunėli", "Vaikštinėja merguzėlė" ir t. t. Muzika groja lietuviškus maršus, polkas, klumpakojį. O žaliwoje aikštėje sukasi vikrios jaunuolių poros, pasipuošusios įvairiaspalviais tautiniais rūbais. Jauni ir smagūs, kaip ir patį Tarybų Lietuvą. Tūkstančiai Lietuvos žiedų, sūnų ir dukrų. Iš kolūkių, iš dirbtuvių, iš mokyklų, technikumų. Vaikai, kurie prie buržuazinės santvarkos būtų buvę nei nežinomi, pasmerkti skurdui — berno ir mergos likimui.

Man teko išsikalbėti su jaunuoliais ir jaunuolėmis parke, teatruose, gatvėse. Kai persistatai, kad iš Kanados, tai meiliai pakalba su tavim. Ir iš visų girdi tą patį: dirbti ir mokintis, kad padarius Lietuvą laimingą, klestinčią darbo žmonių kraštu. Tą girdėjau iš kiekvieno, su kuriuo tik man teko kalbėtis. Tik kad nebūtų karo. Sako, atvažiuokit už kelių metų ir pamatysite,

kaip mes gyvensime. Taip tai nusiteikę didžiūma Lietuvos žmonių.

Daug dar buvome užsibrėžę pamatyti Lietuvoje. Pavyzdžiui, garsųjį Anykščių šilėlį, Baltijos jūrą, masinių žudynių vietas, Panerių pušinėlį, Pirčiupius, 9-tą fortą, kur tiek daug geriausių tautos sūnų buvo nukankinta. Bet nutarėm pamatyti Klaipėdą ir Palangą, Kuršių marias, Neringą. Lietuvui nuolat lyjant, nuo nekurių gražių Lietuvos vaizdų teko atsiskaktyti.

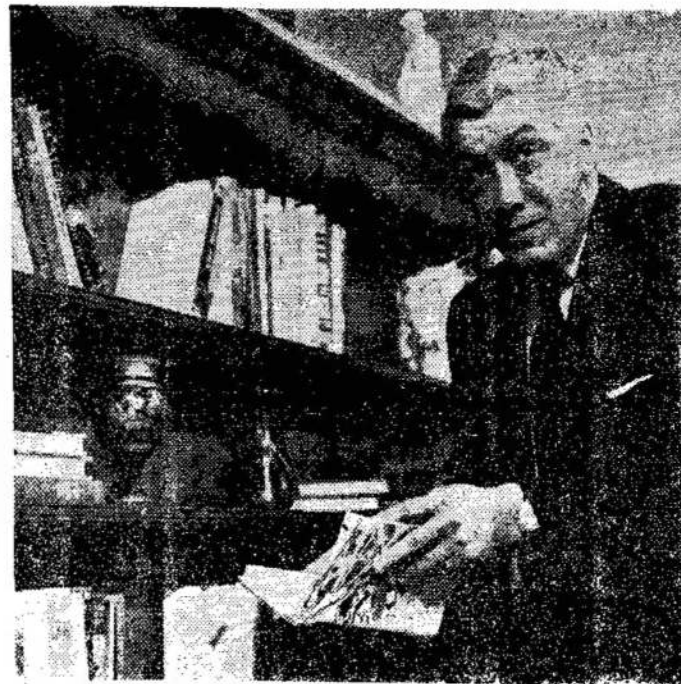
—o—

Amerikoniškų vaistų klausimas yra gana svarbus. Bet arčiau susipažinus, pasirodo gana normalus dalykas. Tur būt visiems žinoma, kad kiekvienoj apylinkėj buvo "stebuklingų gydytojų". Ir juo toliau gyveni nuo jų, tuo "stebuklingesni" jie buvo. Tie šundaktariai, kaip jie tada buvo vadinami, išsivirė liepžiedžių arbatėlės, įdėdavo kelias ripkeles sacharino ir gydydavo žmones nuo visų ligų. Kiti "užkalbėdavo rožę". Yra jų ir dabar, bet jie surado pelningesnį biznį — amerikoniškus vaistus.

Kaiminka pasako kaiminakai paslaptį: "Mano kaiminka man sakė, kad Barbė gavo amerikoniškų vaistų, kurie kaip su ranka atėmė skausmą". O Lietuvoje dar yra, senesnio amžiaus žmonių tarpe, bemokslų, kurie duodasi apgaudinėjami, ypač jeigu kas pašnibždom į ausį pasako. Yra ir profesionalių spekuliantų, kurie visai išgiria amerikoniškus vaistus. Tuomi jie užsiima norėdami pasipelninti iš žmonių nesupratimo. Jie visuomet suranda silpnavalių, kurie duodasi prikalbėti, kad maldautų amerikoniškų vaistų iš savo giminių. Parduodami tuos vaistus pasipelnė. Yra ir blogos valios žmonių, kurie nesigėdyja išnaudoti savo gimines. Kiti gavę paramą iš užsienio neina dirbti ir lėbauja.

Vaistų Lietuvoje nėra trūkumo. Yra geresnių, negu pas mus, nes tenai vaistus parduoda vaistinėje farmacijos mokslus išėję vaistininkai. Tenai niekas negarsina, negiria, kad jūs imdami tokias ir tokias piliules būsite sveiki, kaip ridikai. Pas mus kiekvienas turi prisipirkęs visokių "stebuklingų" vaistų, bet sergančių daugiau, negu Lietuvoje.

Lietuvoje vaistinėse laikomi tik vaistai. Cigarečių cigarečių ir kitokių nieko bendra su vaistais neturinčių dalykų Lietuvos vaistinėse nerasi. Vaistų su gydytojo išrašytu

Austin Willis, aktorius, kurs čia knisasi po knygas ieškodamas medžiagos dėl radio programos "A Touch of All

Things". Per praėjusius du metus jis buvo Anglijoje ir pasirodė septyniuose filmuose Anglijoje ir Europoje.

Kaip Eina LB Vajus

Liaudies Balso didžioji metinė darbymetė išlaikymui savaitraščio prasidėjo. Pirmieji atsiliepimai iš vadininkų ir rėmėjų bei skaitytojų yra džiuginanti. Besiruošiant vajui laike spalio mėnesio ir pirmą savaitę yra gauta 16 naujų prenumeratų, apskaičiuojant ir \$836.25 aukų. Pradedant vajų gražiausiai pasirodė praeito vajuos rajoniniai čempionai montrealiečiai ir nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės čikagiečiai. Taipgi puikiai pasirodė Delhi apylinkės lietuviai, būrys torontiečių, Lawrence, Mass., Detroito, Brooklyno, Rochesterio, San Francisco ir keletos kitų vietovių Liaudies Balso draugai ir draugės.

Lenktyniuojančių vadininkų eilėje pirmą vietą užėmė ir gerai įsitvirtino Montrealo vadininkai. Ten vadininkų priešakyje stovi P. Kisielienė, J. Lesevičius, B. Kvietinskas, A. Kmieliauskas ir keli kiti draugai ir draugės.

Toronto vadininkų priešakyje stovi T. Rimdžius, J. Kamčaitis, P. Bepirštis, K. J., R. Antanavičienė, J. Valaitis, A. Rušėnienė, A. Daukantas ir kt. Šių vadininkų veiklą eilė rėmėjų gražiai parėmė. Vienas yra aukojęs

receptu gali gauti kada tik nori ir kokių tik reikia. Viena žodžiu, Lietuvoje vaistų trūkumo nėra. Ir sveikatos apsauga nemokama. Ir daug geresnė kaip buvo prie buržuazinės santvarkos. Dabar daug daugiau gydytojų. Taip pat ir gąlestingųjų seselių, felčerų. O ambulatorijų, ligoninių — net tris kartus daugiau, negu prieš 20 metų buvo.

Mokslas ir apšvieta pagydydys ir tuos, kurie serga "amerikonizmu".

\$50.00. Ar kas atsiras šiame vajuje, kad jį pralenktų, tai ateitis parodys.

Čikagos vadininkų priešakyje stoji R. Čikagietė, P. Malinauskienė ir A. Samuelis. Jie gerai įsitvirtino trečioje vietoje vadininkų eilėje.

Delhi, Ont., apylinkės vadininkų priešakyje gražiai laikosi A. Maldeikienė ir P. Gavėnas; Lawrence, Mass., — S. Pankauskas; Detroit, Mich., — A. Wardo ir A. Dockus; Brooklyn, N. Y. — V. V. Bunkai; San Francisco, Calif., — J. K. Alvinai; Rochester, N. Y., — L. Bekėšienė ir R. Barauskas; Vancouver, B. C., — K. Makarevičius ir P. Kiškis; Rockford, Ill., — J. V. Raskevičius.

Eilė pavienių skaitytojų atsinaujindami prenumeratas šiame vajuje, imdami dėmesin padidėjusį reikalą gausiau paremti savaitraštį, atsinaujindami prenumeratas padidino paramą aukomis.

Iki lapkričio 7 d. iš rajonų yra gauta sekantieji:

Iš pirmo rajono 7 naujos prenumeratos ir \$350.25 aukų.

Iš antro rajono 8 naujos prenumeratos ir \$254.50 aukų.

Iš trečio rajono \$2.00 aukų.

Iš ketvirtą rajono \$17.50 aukų.

Iš JAV viena nauja prenumerata ir \$212.00 aukų.

Vadininkai sulig vajuos darbo mato punktų išsirikia vė sekantieji:

Montrealo vadininkai	847
Toronto vadininkai	636
Čikagos vadininkai	238
Delhi vadininkai	151
Lawrence vaj.	80
Detroito vaj.	57
Brooklyno vaj.	55
San Francisco vaj.	50

Rochesterio vaj.	48
Vancouverio vaj.	45
Ottawos vaj.	30
Londono vaj.	20
Rockfordo vaj.	17
Winnipegovo vaj.	17
Rodney vaj.	14
Waterburio vaj.	14
Hartfordo vaj.	12
Hart vaj.	11
Westville vaj.	10
Genesee vaj.	8
Lethbridge vaj.	6
Windsor vaj.	6

Tai jau iš virš dvidešimties vietovių atsiliepė vadininkai su pasidarbavimo rezultatais. Laukiame naujų atsiliepimų ir pakartotinių iš jau atsiliepusių. Liaudies Balso padėtis sunki ir labai reikalinga visokiariopos paramos. Visus skaitytojus prašome kiek sąlygos leidžia pasidarbauti arba suteikti talką besidarbaujantiems draugams ir draugėms. Didelė talka vadininkams yra tame, tai kad nereiktų pas kiekvieną skaitytoją atsilankyti prenumeratos atsinaujinimo ir paramos gavimo reikalui. Labai ir labai prašome patiens tiesiog priduoti LB raštinėn ar per vadininkus atsinaujinti ir sulig išgalės kiek galint gausiau paremti Liaudies Balsą.

K. Kilikevičius

Buvusieji Naciai Dabar Teisėjai Ir Generolai

Albert Kahn

Nei jokioj srityj Potsdamo sutartis sunaikinimui nacizmo nebuvo taip begėdiškai laužoma, kaip Vakarų Vokietijos teisminiūose organuose. Teismų galia buvo užgrobita elementų, kurie papildė didžiausius nusikaltimus prie nacių.

Štai keletas tipiškų pavyzdžių teisėjų, dabar tarnaujančių, Adenauer režimui, kurie užėmė vadovaujančius postus prie Hitlerio:

Bruno Hausner, Vokietijos Federalio Teismo pirmininkas prie Hitlerio.

Teisėjas Klausen. Prie Hitlerio jis veikė kaip teisėjas specialio tribunolo Čechanowe nacių okupuotoj Lenkijoje. Jis nuteisė mirtin daugelį lenkų už mažiausius nusikaltimus.

Teisėjas Rangenner. Laikė karo jis tarnavo specialiamė fašistų tribunole Pragoje ir nuteisė mažiausia 46 asmenis mirtin už tokius "nusikaltimus" kaip antifašistinis išsiviešėjimas.

Teisėjas Hukelrauch. Jis tarnavo okupuotame Poznanėje, Lenkijoje. Jis nuteisė mirtin 88 lenkus už protestavimą prieš vokiečių samdytojų žiaurumą.

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Mokslo Klausimais

Astronomas A. Pučinskas.

Artimiausioji ir Paslaptiausiausioji

(Tęsa)

Kam tenka žvilgtelėti pro teleskopą į Venerą, kiekvieną apima stiprus nusivylimas. Padidintame planetos diske nematyti jokių detalių, jokių šviesių ar tamsių dėmelių. Tiesa, kai kuriems patyrusiems stebėtojams kai kada pavyksta įžvelgti labai silpnas, išblukusias dėmes. Netgi fotografijos, gautos infraraudonųjų spindulių, pasižymi dideliu skvarbumu, pagalba, neparodo nieko naujo. Visa tai liudija, kad mes stebime ne patį Veneros paviršių, o tirštą storą debesų sluoksnį, gaubiantį iš visų pusių planetą. Sužinoti apie Veneros atmosferą mums labai svarbu. Tai turi ne tik mokslininkai, bet būsimiesiems astronautams ir grynai praktinę reikšmę. Ar bus galima Veneroje kvėpuoti? Kol kas čia nerasta deguonies, to pagrindinio gyvų organizmų maisto, o jeigu jo ir yra, tai mažiau negu žemėje apie tūkstantį kartų (tokį kiekį jau nebeįmanoma pastebėti esamomis tyrimo priemonėmis). Iki pastarojo laiko nebuvo rasta ir vandens garų. Tik visai neseniai Amerikos mokslininkai stebėjimais, atliktais iš aerostato, aptiko mažą jų kiekį Veneros atmosferoje. Neapšviestos Veneros pusės švytėjimo, kurį sukelia, greičiausiai, galingos pašvaistės, panašios į mūsų žemės, stebėjimai rodo esant tenai tam tikrą azoto kiekį. Tačiau didžiausią atmosferos dalį sudaro anglies dvideginis. Visoje atmosferoje plaukioja dar neaiškios prigimties stambesnės delėlės.

Debesys, paslaptingumo aureole gaubiantieji Venera, buvo ir lieka karštų mokslinių ginčų objektu. Vieniems šie debesys — tai kondensuoti vandens garai, panašūs į mūsų debesis, kitiems — tai kažkokių dulkių telkiniai ir t. t. Juo labiau, tik hipotezėms telieka vieta, kalbant apie Veneros atmosferą žemiau debesų ir apie patį planetos paviršių.

Praeito šimtmečio pabaigoje ir šio šimtmečio pradžioje buvo neabejojama, kad debesų apvalkalas susideda iš tirštų vandens garų. Taip pat buvo manoma, kad pati Venera yra tokioje vystymosi stadijoje, kokiaje Žemė buvo prieš milijonus metų. Tada mokslininkai manė, kad Veneros dangų gaubia niūrūs debesys, klimatas visur šiltas, tvankus, nepakenčiamai drėgnas.

Vėlesni tyrimų duomenys, ypač spektriniai stebėjimai, kelia įvairiausių, kartais net visai prieštarinių minčių. Dabar vieni mano, kad Veneros paviršius — tai ištiesa absoliučiai bevandenė dykuma. Visai priešingai jiems, kiti tvirtina, jog paviršių dengia vandens sluoksnis. Ir viena, ir kita hipotezė stengiasi kaip nors paaiškinti tokį keistą Veneros atmosferos sąstatą su anglirūgštės pertekliumi. Aišku, galutinį atsakymą į šiuos klausimus duos žmogaus paleista raketos su mokslinė aparatura.

Viena iš įdomiausiųjų problemų — gyvybė Veneroje. Atmosferos sudėtis be deguonies nepalanki gyvybės vystymuisi. Bet, kaip minėjome, tokia atmosfera yra tik virš debesų sluoksnio, o kas po juo? Gal ten yra užtekintai ir deguonies, ir vandens garų, o jei taip — gal ir gyvybė? Temperatūrinės sąlygos Veneros paviršiuje turėtų būti pakenčiamos, t. y. apie 50 laipsnių šilumos. Tarybinis astronomas G. Ti-

chovas mano, kad Veneroje yra augmenija: raudonos, oranžinės ir geltonos spalvos.

Daug tikimasi patirti iš neseniai surasto Veneros radijo spinduliavimo. Manoma, kad šio spinduliavimo priežastis yra elektriniai išlydžiai (žaibai) tirštoje Veneros atmosferoje. Jeigu tai pasitvirtintų, mes turėtume naują svarbų faktą, aiškinantį procesus Veneroje.

Kai kurie klausimai dėl būsimojo skridimo į Venerą jau dabar išaiškinti. Pavyzdžiui, skridimo laikas priklauso nuo planetų padėties erdvėje. Įveikusi Žemės traukos jėgą, raketos tolimesnį kelią iki Veneros skris iš inercijos. Besiartinant prie Veneros dėl Saulės traukos, (mat, Venera netoli nuo Saulės) greitis smarkiai padidės. Paskiau pradės veikti ir Veneros traukos jėga. Prieš nuskrisdama į Venerą, raketa dar spės nusiųsti į Žemę daug vertingų mokslinių duomenų.

Nėra abejonės, kad ilgai varžinusios Veneros paslaptys bus išspręstos tarpplanetinių skridimų metu, o mokslininkai savo energiją nukreips į kitus dar neištirtus Visatos kampus.

Iš KLLD Centro

Geros naujienos

Draugas L. Kisielis, Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Montrealo kuopos sekretorius, prisiuntė visą pluoštą narinių mokesčių. Jų tarpe ir už 4 naujus. Montrealo kuopa, tikėsit ar ne, yra atsiumtusi narinių mokesčių jau už 1961 metus. Net 14 narių pasimokėjo jau už 1961 metus.

Na, o ką galvojate tie, kurie dar vis neužsimokėję už šiuos metus?

Iš Montrealo gauta ir aukų dėl apšvietos fondo: A. Balčiūno \$1.00 ir K. Radzišausko 85 centai.

Neatsilikta ir Torontas

Draugas T. Rimdžius, Torontoto kuopos finansų sekretorius, taipgi pridavė gražią sumą narinių mokesčių. Torontoto kuopa turi išrinkusi jau iš 104 narių mokesčius už šiuos metus.

Eilė narių gražiai parėmė apšvietos fondą. Štai jie: S. Repšys (tabako farmos) paaukojo \$5.00, Marč Subačius \$1.00, A. Berškis 45 centus, F. Koklis (tabako farmos) 70 centų, P. Gavėnas (tabako farmos) \$5.00.

Džiaugiasi knygomis

Centras gauna daug gerų atsiliepimų apie knygas, kurias šiemet nariai gavo. Tai J. Ragauskio "Ite, Missa Est"

ir R. Mizaros "Žvilgsnis į Praeitį". Ir šios knygos nariams kainavo vos \$2.15. Ar galima pirkti knygas pigiau? Tas ir parodo, kad verta būti šios organizacijos nariu. Beje, pamiršau paminėti, kad šale to nariai gauna žurnalą "Sviesa".

Ar nebūtų geriau, jei mūsų organizacijos nariai nepasitenkintų vien prigulėjimu ir gavimu knygų sau? Kaip gražu būtų, kad nariai pasistengtų parduoti draugijos išleistas knygas. J. Ragauskio knyga parduodama tik už \$2.00. O kokia puiki knyga! Kiek apšvietos joje! Nariai atliktų didelį apšvietos darbą platindami tokią knygą. Ir tai visai nesunku padaryti. Tik reikia noro.

Mūsų darbymetis

Liaudies Balsas yra paskelbęs vajú atnaujinimui prenumeratų ir sukėlimui finansinės paramos. Nereikia jums aiškinti, kaip svarbus šis laikraštis apšvietos klausimu. Jūs tai gerai žinote. Čia galima tik tiek pridėti, kad jam nėra lengva verstis be gerai apmokamų skelbimų. Jo išsilikymas remiasi ant jo rėmėjų aukų.

Taigi, nepamirškite Liaudies Balso, kaip nepamirštate savo draugijos

J. Yla

KLLD CK Sekretorius

Kreipimasis

Į Liaudies Balso Skaitytojus ir Rėmėjus

Gerbiami Draugai ir Draugės,

Nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

Gavimui Bent 100 Naujų Skaitytojų

Atnaujinimui Visų Esamų Prenumeratų

Sukėlimui \$4,000 Aukų Savaitraščio Paramai

Vajui užlaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlikimo.

Kad vajú citų planingiau, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 20 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$850 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 35 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$1,800 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$450 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$300 aukų.

Likusių dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Skotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praeito vajú randa pavyzdgingiausiai pasirodžiusio vajú pirmo rajono globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekanciai: už naują metinę prenumeratą 10 punktų, už atnaujintą 4 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 2 punktus.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiriama dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Gautus vajú darbo rezultatus prašome tuojau prisiųsti. Ir spalio mėnesį gauti vajú veiklos rezultatai bus kredituojami vajú saskaiton, o vajininkams už tą bus skiriami punktai.

Primename, kad kaip naujos, taip ir atnaujintos prenumeratos kaina Kanadoje, Skotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams. Jungtinėse Amerikos Valstijose, Tarybų Lietuvoje ir visur kitur po \$4.50 metams. Pusmetinė prenumerata — pusė metinės kainos

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus, pažangias organizacijas ir visus skaitytojus labai prašome kuo ryžtingiau pasidaruoti ir kiek galint gausiau paremti savaitraštį.

Liaudies Balso Administracija
160 Claremont St.
Toronto 3. Ont., Canada

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Spalio 29 dieną šv. Kazimiero parapijos svetainėje buvo suruošta vakarienė parapijos naudai. Klebonas nusiškundė, kad yra žmonių, kurie skundžia jo vyresnybei net parapijos naudai ruošiamas vakarienes.

Kiek teko girdėti iš parapijonų, tai po karo atvykę dvasiškiai norį išstumti kunigą Bobiną, nors kunigas Bobinas sutiko juos su išskėstomis rankomis, kada jie atvyko iš Vokietijos.

Man nei šilta, nei šalta, kuris, iš jų paims "valdžią", čia tik pažymėjau, kad jų tarpe irgi eina piovynės.

Apsivedė V. Kmiciauskas su čekoslovakų tautybės mergina. Vedybinės ceremonijas atliko kunigas Bobinas, o vestuvių vaišės atsibuvo Sumi svetainėje.

Medaus mėnesį jaunieji praleis Kanadoje.

P. Jokupka darbavietėje susižeidė akį, bet kaip tai korrespondentas praleido, atsiprašau.

B. Jermalavičienė randasi Rabinovičiaus ligoninėje. St. Aspilkis — Viktorijos ligoninėje.

J. Kvietinskis, M. Paragis ir M. Matusevičienė gydosi namie gydytojo priežiūroje.

Numirė A. Mikalajūnas, 69 metų amžiaus. Paliko nuiludime žmona, duktė ir du sūnūs Kanadoje, ir du broliai Jungtinėse Valstijose.

Kilęs iš Lietuvos, Panevėžio apskr., Andrioniškių vals., Klausiogalos kaimo. Kanadon atvyko prieš pirmą pasaulinį karą.

Pas Montrealo Lietuvių Literatūros Draugijos pionierių ir seną draugą St. Daukšą lankėsi detroitietis D. Gričius.

TSRS Nauji Pinigai Ir Kaip Jie Bus Suderinami su Senaisiais

TSRS Aukščiausiosios Tarybos V sesijos nutarimo pagrindu visoje šalyje įgyvendinamos stambios paruošiamosios priemonės, susijusios su kainų masto pakeitimu ir naujais pinigais 1961 m. sausio 1 d.

Perskaičiavimo metu visos kainos ir tarifai bus sumažinti 10 kartų taip, kad nebūtų sukelta nuostolių nei gyventojams, nei valstybei. Tais atvejais, kai perskaičiavimo metu susidarė 0,5 kapeikos ir daugiau, kaina padidinama iki kapeikos. Ir atvirkščiai, jei susidarė mažesnė už 0,5 kapeikos dalis, — ji buvo atmesta.

Ant Antano Mikalajūno laidotuvių lankėsi iš Jungtinių Valstijų brolis Povilas. Jis būdamas Montreale paaukojo Liaudies Balso paramą \$5.00.

Draugija kovai su vėžio liga atsisaukė į moteris, kad sutiktų veitui padėti draugijai aplankyti namuose sergančius, jų šeimas, parinkti aukų dėl draugijos fondo bei kaip kitaip.

Dėl informacijų kreipkitės: Mrs. Castel, Canadian Cancer Society, VI. 9-2392. Laišku ar asmeniškai: 2205 Bishop St.

B. K.

Tačiau šioje perskaičiavimo sistemoje padaryta esminių išimčių gyventojų naudai. Pavyzdžiui, perskaičiuojant ruginės, ruginės-kvietinės, kvietinės duonos ir duonos gaminių iš paprastų rugių, sijotų ir rupių miltų, piešo, kefiro ir kitų rūgščių pieno produktų, lydytų sūrų, vaikų maitinimo produktų kainas, susidariusi kainos 0,5 kapeikos dalis visais atvejais bus atmesta.

Pavyzdžiui, pusiau rūkytos lenkiškos dešros 100 gramų dabar kainuoja 1 rublis 65 kap., o naujais pinigais kainuos 16 kapeikų; saulėgrazų aliejaus (nerafinuoto) 200 gramų dabar kainuoja 3 rub. 12 kap., o naujais pinigais kainuos 31 kapeika; kombinuotų riebalų (gyvulių, ypatingų ir kiaulienos) II rūšies 100 gramų — atitinkamai 1 rub. 52 kap. ir 15 kapeikų; valgomąjį margarino I rūšies 100 gramų — atitinkamai 1 rub. 34 kap. ir 13 kapeikų. Smulkiojo cukraus 1 kilogramo kaina 1961 metais bus mažesnė 1 kapeika, skaičiuojant naujais pinigais ir 10 kapeikų — dabar cirkuliuojančiais pinigais. Vienas kilogramas cukraus kaimo prekybos tinkle kainuos 88 kp. vietoj 8 rub. 90 kap. šiuo metu, o miesto prekybos tinkle atitinkamai 82 kap., vietoj 8 rub. 30 kap.

Kartais tenka girdėti, kad pereinant į naują kainų mas-

ta, bus padidintos kainos tolimų prekių, kaip lengvųjų automobilių, buitinių šaldytuvų ir kai kurių kitų prekių. Tokių kalbų nepagrįstumu galima įsitikinti pažvelgus į naujus kainoraščius. Štai, pavyzdžiui, buitinis šaldytuvas "Saratovas-2" dabar kainuoja 1,500 rublių, o pagal naują kainoraštį — 150 rublių, šaldytuvas "ZIL" atitinkamai 2,000 rub ir 200 rub., automašina "Moskvičius" — 25,000 rub ir 2,500 rub., automašina "Volga" — 40,000 rub. ir 4,000 rub. ir t. t.

Kainų masto pakeitimas reiškia visų kainų ir tarifų perskaičiavimą tikrai santykiu 10:1, nedarant aplamai bendro kainų ir tarifų lygio pakeitimo. Dar daugiau, šių priemonių dėka Tarybų Sąjungos gyventojai gaus maždaug 115 milijonų rublių ekonomijos per metus (šiuo metu veikiančiomis kainomis).

Tuo galima įsitikinti pažvelgus į saujus kainoraščius, kuriais artimiausiu metu bus aprūpintos visos parduotuvės, kioskai ir kitos prekybos įmonės. Tuo būdu gyventojai, įsigydami prekes, patys galės įsitikinti kainų perskaičiavimo teisingumu.

Taip pat santykiu 10:1 perskaičiuojamos ir visos gyventojų pajamos: tarifiniai atlygiai, vienetiniai įkainiai, algos, honorarai, stipendijos, piniginiai išmokėjimai kolūkiečiams, premijos ir visos kitos darbo apmokėjimo rūšys.

Gyventojų pajamos, išskyrus dieninius ir valandinius tarifinius atlygius bei vienetinius įkainius, perskaičiuotos į naują kainų mastą, išreiškiant jas pilnais rubliais ir kapeikomis. Susidarius 0,5 kapeikos ir daugiau, gyventojų pajamos suapvalinamos iki pilnos kapeikos, o kapeikos dalys iki pusės kapeikos nubraukiamos.

Dieniniai tarifiniai atlygiai, juos perskaičiuojant, išreiškiami tikslumu iki dešimtųjų, o valandiniai — iki šimtųjų kapeikos dalių. Susidarius dieninių tarifinių atlygių šimtosios kapeikos dalims ir valandinių tarifinių atlygių tūkstantosios kapeikos da-

lims, tarifiniai atlygiai suapvalinami bendrais pagrindais. Vienetiniai įkainiai sumažinami 10 kartų, nedarant jokių apvalinimų.

Visa tai daroma tam, kad nebūtų pažeisti tiek dirbančiųjų, tiek ir valstybės interesai.

Tokių pat principu perskaičiuojamos pensijos ir pašalpos, o taip pat gyventojų santaupos. Perskaičiuojama ne tik bendroji pensijų ir pašalpų suma, įskaitant visus priedus, bet ir darbo užmokestis, kurio pagrindu skiriama pensija ir pašalpa. Antai pensija su priedais 534 rub., apskaičiuota iš vidutinio mėnesinio uždarbio 747 rub., nuo 1961 m. sausio 1 d. susidarys 53 rublius 40 kap., o darbo užmokestis, kurio pagrindu apskaičiuota pensija, — 74 rublius 70 kap.

Jau dabar perskaičiuoti santykiu 10:1 visi žemės ūkio mokesčio, darbininkų ir tarnautojų pajamų mokesčio, o taip pat kitų valstybinių ir vietinių mokesčių ir rinkliavų tarifai.

Tuo būdu po 1961 m. sausio 1 d. gyventojai mokės mokesčių 10 kartų mažiau, negu moka šiuo metu. Pavyzdžiui, darbininkų ir tarnautojų, kurių dabar tarifiniai atlygiai ir algos yra 800, 1,100, 1,150 rublių, darbo užmokestis po sausio 1 d. sudarys atitinkamai 80, 110 ir 115 rublių. Pajamų mokesčio suma nuo šių uždarbių sudarys 5 rub. 80 kap., 9 rub. 50 kap. ir 14 rub. 70 kp. vietoj šiuo metu mokamo mokesčio atitinkamai 58 rb., 95 rub. ir 147 rub.

Nuo šių metų spalio 1 d. panaikintas pajamų viengungių, vienišų ir mažaišeimių piliečių mokesčio ėmimas iš darbininkų ir tarnautojų, kurių uždarbiai pagrindinėje darbovietėje iki 500 rublių per mėnesį, ir vidutiniškai šie mokesčiai sumažinami 40 procentų tiems, kurie pagrindinėje darbovietėje uždirba nuo 501 iki 600 rublių. Pagal veikiančią tvarką šie mokesčiai apskaičiuojami nuo praėjusio mėnesio uždarbio. Todėl paskutinį kartą atitinkamiems darbininkams ir tarnautojams jie išlaikyti išmokant atlyginimą už 1960 m. spalio mėn. pirmąją pusę nuo rugsėjo mėnesio uždarbio.

Tikriausiai daug kam įdomu sužinoti, kaip bus perskaičiuotos įvairios skolos, nepadengtos 1961 m. sausio 1 dienai. Sutinkamai su nustatyta tvarka, gyventojų įsiskolinimas valstybinėms, kooperatinėms įmonėms ir organizacijoms, tame tarpe nepadengtos kredito įstaigų paskolos, nesumokėti mokesčiai ir valstybinio draudimo įmokos, nepadengtos sumos už parduotas kreditan prekes ir kitos skolos 1961 m.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Vic Stropus White Rose Service Station

Naujai atidaryta Service Station
Gazolinas ir automobilių taisymas.
Lietuviams 10% nuolaida už taisymus.
Esu baigęs automobilių taisymo mokyklą — reikalui esant galiu parodyti pažymėjimą.
Maloniai kviečiame užvažiuoti pas mus.
Viktoras Stropus — Teofilus Subačius
9000 Pie IX Blvd. RA. 1-2347

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Cikagietė R., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$44.50 surinktų aukų. Aukojai: S. Valčiulionis, L. Vesys, J. Stulgis, A. Peteras ir F. Lukas po \$2.00; A. Budris ir A. Grigas po \$1.50; A. Paleckis, M. Barevičius, N. Kuzmickas, J. Numanas, A. Andrijaitis, P. Sprindis, J. Zilius, M. Bagdonas, J. Kalpokas, J. Bazaitis, J. Zėan, N. Buterienė, J. Rudaitis, J. Stanėkai, M. Pliauskis, J. Martin, L. M. Urban, J. Casco, K. A. Gurskiai, B. A. Salevičiai, K. Šileikis, A. Mažeika, M. Mazura, J. R. Samulioniai, G. Montvila, F. Valaitis, K. Rackauskas, F. Danauskas, F. Freiberg ir D. Reuther po \$1.00; trys po 50 c.

Jr. Kiškunas, Toronto, atsinajino sau prenumeratą, dvi atnaujino į Lietuvą ir paaukojo \$1.00.

A. Dockus, St. Clair Shores, Mich., per detroitietį A. Wardo atsinajino prenumeratą ir prisiuntė \$5.50 surinktų aukų. Aukojai: J. A.

sausio 1 dienai, bus per kaičiuotos, sumažinanė jas 10 kartų. Tuo pačiu principu bus perskaičiuotas valstybinių, kooperatinių ir visuomeninių įmonių, organizacijų ir įstaigų įsiskolinimas darbininkams, tarnautojams ir visiems kitiems gyventojams.

Ir pagaliau paskutinis klausimas, kurį norėtusi paliesti, — tai dabar cirkuliuojančių pinigų pakeitimas naujais pinigais. Per 1961 m. I ketvirtį bus pakeisti seni pinigai į naujus pinigus tuo pačiu principu. Pavyzdžiui, 10 rub. senų pinigų bus keičiama į 1 rub. naujų pinigų.

Tuo laikotarpiu cirkuliuos seni ir nauji pinigai. Pagrindinė senų pinigų dalis bus pakeista perkant gyventojams prekes ir apmokant paskolas, mokesčius, skolas ir kitus įsipareigojimus. Kartu gyventojai senų pinigų perteklių galės iškeisti į naujus pinigus Valstybinio banko pinigų keitimo punktuose. Respublikoje bus atidaryti 375 tokie punktai, kuriuose dirbs 1,375 kvalifikuoti darbuotojai. Dar iki 1961 m. pradžios į Valstybinio banko įstaigas bus atvežta pakankamai naujų pinigų ir monetų. Tuo būdu visi pinigai netrikdomai ir be jokių apribojimų bus pakeisti į naujus.

Taigi, pakeitus kainų mastą ir išleidus apyvarton naujus pinigus vietoj dabar cirkuliuojančių, realios visų gyventojų pajamos visiškai nebus paliestos ir nesukels jokių nuostolių.

R. Sikorskis
Lietuvos TSR Finansų ministras.

Dockus, G. S. Nausėda, J. M. Aranuk, J. A. Galminas ir C. Keras po \$1.00.

V. Dudonienė, Simcoe, Ont., apmokėjo LB prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 50 c.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$16.50 surinktų aukų. Aukojai: J. Kaulinis \$3.00; Juozas Senas \$1.50; J. Rušinskas, J. Kalvaitis, S. Tatanis, A. Galbalis, T. Repeys, K. Janulinas, J. Bernota, W. Baltrušaitis, L. Gavrilovich, G. Girzuvaitis, X., ir K. Depsas po \$1.00.

M. Vidruk, Winnipeg, prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

P. Ralis, Hamtramk, Mich., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir su drg. R. S. paaukojo po 50 c.

A. Rušėnienė, Toronto, užrašė tris naujas prenumeratas į Lietuvą, pridavė atnaujintų ir paaukojo \$2.50.

P. Kisieliene, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$11.00 surinktų aukų. Aukojai: M. Tamašauskienė \$5.00; V. Meškaitė \$4.00 ir J. Vagonienė \$2.

A. Shemulis, Wesville, Ill., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo savęs ir drg. K. J. po 50 c. aukų.

J. Vizbara, Genesee, Alta., atsinajindamas prenumeratą, prisiuntė nuo savęs ir P. Vizbaros po \$1.00 aukų.

L. Bekis, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$1.50 surinktų aukų. Aukojai: A. Baltakienė \$1.00 ir R. S. 50 c.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė naują ir atnaujintų prenumeratų ir \$14.00 surinktų aukų. Aukojai: St.

Daukša ir P. Makalajunas po \$5.00; J. Dagys \$2.00 ir A. Kmieliauskas \$1.00. Atnaujinti prenumeratų ir aukų rinkime gražiai patalkininkavo A. Kmieliauskas.

A. Samuolis ir P. Malinauskienė, Chicago, bendrai prisiuntė keliolika atnaujintų prenumeratų ir \$40.50 surinktų aukų, kurių \$23.00 surinko P. Malinauskienė ir \$17.50 A. Samuolis. Aukojai: A. Murelis \$3.50; J. Pavilonis ir P. Dauderis po \$2.50; A. Gugas ir L. Pruseika po \$2.00; A. Gable ir J. Kanceris po \$1.50; A. Mockus, J. Nadvaras, Tauteris, J. Markus, Prusis, K. Ziney, M. Vasiliauskas, J. Binkis, P. Motuzas, J. Juzavnas, J. Ruzga, J. Pateckas, V. Kaukas, F. Chernauskas, Tony Boy, M. Senko, V. P. Matis, U. Norbat, S. Tiliukas, A. Mazieliauskas, A. Štas ir A. Pazarskas po \$1.00; šeši rėmėjai po 50 c.

A. Lapata, Toronto, po ilgos ir skaudžios ligos atsilaikė LB raštinėn, atsinajino sau ir į Lietuvą prenumeratas ir paaukojo \$1.50.

U. Zikus ir J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų.

T. Rimdžius, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Mingilo \$1.00 aukų.

Patys atsinajindami prenumeratas paaukojo:

Dr. J. S. Stanislovaitis, Waterbury, Conn., \$5.00;

J. Jatulis, Welland, Ont., \$3.00;

A. Petraitis, Toronto, \$1; Fr. Smith, Chamly, Que., \$1.00;

G. Baniulis, Toronto, \$1; M. X., Toronto, \$16.00;

Siaurietis, Barrie, Ont., \$5.00;

J. Kriaučiūnas, Toronto, \$6.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

KUBA SVEIKINO TARYBŲ SAJUNGĄ

HAVANA. — Kubos spauda, leidžiama Kastro liepos 26 judėjimo ir komunistų, sveikino Tarybų Sąjungą su 43-čiomis sukaktuvėmis.

Laikraščiai nurodo, kad Tarybų Sąjunga įsteigė sistemą, kuri panaikino žmogaus išnaudojimą žmogumi, ir kad Tarybų Sąjunga tapo užtarėja kolonijų ir mažų valstybių.

Pardavimui

Arti 200 akierių farma, su 72 akieriais tabakui auginti teisėmis (rights). Dvi geros stubos, dvi didelės daržinės (barns), aštuonios džiovklos (kilns), viena didelė šiltadaržė (greenhouse). Du dubeltavi garažiai, 5 traktoriai. Visas apšildymas dujomis (gasu). Pigus nuo ledu ir gaisro draudimas. Arti miestuko ir mokyklų. Savininkas Stasys Repšys, Rodney, Ont. Telefonas 8-W-2.

Siuntiniai iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 85 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadeniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiskus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.
Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokeskis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

H. KORSAKIENE

Laikinoji Sostinė

Romanas

(Tąsa)

Pamačiusi besibūruojančius studentus, nieko dar neįsivokdama, priėjo artyn ir Audrė. Sunėrusi už nugaros rankas, užvertusi galvą, ji smalsiai perskaitė pirmąją atsisaukimo eilutę.

Ką tai galėtų reikėti? Iš kur, kokie šnipai? Ir ką jie šnipinėja? Universitete, studentų tarpe? Ar tik nebūs tai tie patys patamsių gaidalai, apie kuriuos ji nuolat girdėjo korporacijoj?

Klausiančiomis akimis ji apsižvalgė, iš karto pagauta susijaudinimo, apėmusio visus aplinkui. Oras buvo pritrūkęs elektros, tarsi besikaupiant perkūnijai.

Prisistūmusi artyn, Audrė ėmė skaityti visą atsisaukimą:

"Kolegos! Daugelis mūsų draugų visai be kaltės tapo sukisti į kalėjimus arba išsiųsti į Varnius. Tai darbas gausiai apmokamų valdžios šnipų!

Visi geros valios studentai turi užkirsti kelią šitiems reiškiniams. Mūsų garbės reikalas išvalyti universitetą nuo samdytų pardsidavėlių. Ne vieta šnipams universiteto sienose!

Kviečiame visus kolegas boikotuoti šnipus! Nesisėsti valgykloje prie vieno stalo! Nesisėsti kartu klausyti paskaitų!

Štai pavardės kelių šnipų ir provokatorių... Ateity paskelbsime daugiau.

Studentų antifašistų Komitetas"

Audrės nugarą perpylė šiurpas, kai ji perskaitė kelias jai pažįstamas pavardes. Įtariu žvilgsniu ji perbėgo susibūrusių studentų veidais, jų tarpe ieškodama tų, kurie taip negailestingai buvo apkaltinti.

Vienų veiduose ji matė pasipiktinimą, kitų — smalsumą ir nusistebėjimą.

— Žiūrėkit, Deksnys paskelbtas!

— Ir šikšnius! O kaip, biauzybė, mozojasi.

— Kolegos, ramiau! Nesiduokit provokuojami! Kas gi patikrino visas tas pavardes?

— Ir kas tai per antifašistų komitetas? Kas jį įgaliuoja?

— Mes tokio nežinome!

— Ei, nuplėšk tą popiergalį! — šūktelėjo striukas korporantas, bet, piktu žvilgsniu nuvertas, greitai užlindo už svetimos nugaros.

Pabandė įsikišti dar keli dabitos korporantai, išpūtę perjuostas krūtines:

— Išties, kolegos! Juk tai įžūlus šmeižtas!

— Spiūvis lietuviškai studentijai į veidą...

— Ei, kas ten arčiau — duokit šen tą šlykštų popieriukštį!

Tačiau išaugęs studentų būrys mūru iškilo pasienyje, be žodžių gindamas rūstų kaltinimo lapą.

Nesusigaudydama, kas čia teisingas ir kas kaltas, Audrė išplėstomis akimis dairėsi į vienus ir kitus.

Šnipai universitete? Kaip šlykštū! Bet kodėl tas lapelis, pasmerkęs šnipus, suerzino visus jos komiltonus? Kodėl jie taip įtūžo?

Jai bestovint įsiau drinusių studentų būryje, gerai pažįstama ranka suspaudė alkūnę:

— Audruže! Kas čia atsitiko?

Greta stovėjo Danas ir sunerimęs žiūrėjo į ją tyromis mėlynomis akimis.

Ak, kaip gerai, kad jis atėjo! Kad jis čia, greta jos!

— Danai! Šnipai paskelbti! Va, žiūrėk, iškabintas lapelis... Slaptas... Paskaityt!

Prie atsisaukimo jau buvo prisigrūsti sunku — tokia glaudi studentų siena apsupo ją.

Sen ir ten kilo atkaklus ginčas. Susigrūmė priešiški žvilgsniai. Atrodė — užtekėtų kibirkšties, ir galėtų kilti muštynės.

Danas, aukštas ir išdidus, iš tolo ėmė skaityti atsisaukimą. Iš pradžių jis tik suraukė kaktą. Paskui — tolydžio tirštėjantis raudonis užliejo jo mergiška gražų veidą.

Savaip suprasedama jo susijaudinimą, Audrė dėkingai suspaudė jam ranką.

— Kas išdrįso? — pratarė Danas tramdomu, pasikeitusiu balsu ir išsukiančiu žvilgsniu apžvelgė susispietusius aplinkui studentus.

Visi tylomis sužiūrėjo į šaunuji korporantą.

— Kas iškabino tą šunlapį? — pakartojo jis įsakmiai.

Niekas jam neatsakė.

Tada per visų galvas jis ištiesė ranką, siekdamas nuplėšti atsisaukimą.

— Nekišk nagų! — šūktelėjo išniręs iš būrio šviesiaplaukis vaikinys ir grubiai nustūmė Dano ranką.

— Ne tu kabinai, ne tau ir nuimti!

— Tai gal tu kabinai?

Jų žvilgsniai susikryžavo lyg šmaikščių rapyrų ašmenys.

— Kas kabino — ne tavo

reikalas! — kirtu šviesiaplaukis, ir jo tamsios akys pašaipiai prisimerkė.

Jis buvo žemesnis už Daną, apsirengęs gimnazistišku uniforminiu švarkeliu, jau išauginiu, pabrėžiančiu jo jaunuolišką ištįsusį stuomenį ir dar nesubrendusių pečių siaurumą. Iš per trumpų rankovių kyšojo stambios, paraudusios plaštakos, o švarkelis, nesucidamas per krūtinę, pradengė grubių gių megztuką, su aukšta atraitota apykakle. Vaikino judesiai buvo staigūs ir kieti. Šviesūs plaukai šiurkščiu pluoštu krito jam ant kaktos.

Audrei jis iš karto nepatiko — visas toks kietas, šiurkštus ir nepalenkiamas. Tamsiose jo akyse švytėjo tiek daug piktos paniekos Danui.

Permetęs šviesiaplaukį jaunuolį negeru žvilgsniu, Danas išdidžiai apsižvalgė — tarsi vadas, šaukiantis savo karijus į mūšį.

— Komiltonai! — tarė įsakančiu balsu. — Argi mes leisime mūsų Alma Mater sienas nukabinėti šmeižtais?

Už Dano pečių jau būrėsi nemaža korporantų. Tačiau tvirta studentų greta nepajudinamai pastėjo jiems keliai.

— Neduosime plėšti! Tegū visi paskaito! — prašneko šviesiaplaukis su išaugtiniu gimnazistišku švarkeliu.

— Atsitraukit, žaliakepuriai! — sušuko dar kažkas iš būrio.

Ne, Audrė niekad nemanė, kad Danas galėtų taip įtūžti. Jis stovėjo visas išraudes, išsipūtusiomis šnervėmis. Visada tokios švelnios jo lūpos — išsikreipė. Nuleides galvą, jis žengė kelis žingsnius į priekį, lyg pasirošęs kaktom susidaužti su šviesiaplaukiu savo priešu.

— Danai! Nereikia! — suriko Audrė išgostingu balsu. Sugriebusi Daną abiem rankom už pečius, ji tempė jį atgal. — Einam! Einam iš čia, Danai! Nereikia...

Danas pasisuko į ją. Jo veidas atlyžo ir pamažu ėmė švelnėti.

— Na, gerai. Trauk juos devynios! Einam, mažyte...

Paėmęs Audrę lyg neabejotiną nuosavybę už parankės, Danas apsisuko, ir jie abu nužingsniavo koridoriu mi.

Nenugalimos jėgos traukiama, Audė atsigrįžo: jos žvilgsnis sutiko šviesiaplaukio akis — pasirodė, jos buvo visais netamsios kaip atrodė pykčio metu, o netgi labai šviesios, bet kupinos tokios aštrios pašaipos, kuri, rodos, degint nudegino Audrę.

— Niekšai! Komunistpaikiai! Visokį šlamštą kabinėja! — vesdamas Audrę koridoriu, burbėjo Danas,

vis dar neatausdamas nuo apėmusios jį neapykantos. — Tik gaila, maža mūsų korporantų buvo. Ir tu, Audruže... Prie tavęs aš nenorėjau. O būčiau jiems snukius išmales! Atsirado piemuo, driskis. Ir dar šoka akysna! Gina tą savo šunlapį! Tikriausiai pats jį ir prikabino. Ne vieta tokiems...

Patraukdamas Audrę su savim, Danas priėjo prie šveicoriaus, kuris, nukorėjęs, sėdėjo koridoriaus gale ant kėdutės ir, pasitiesęs ant kelių laikraštį, ruošėsi užkandžiauti.

— Žiaumoji, o koridoriuje kas darosi? — pratarė Danas pro sukastus dantis. — Taip savo pareigas eini?

Senis krūptelėjo, padėdamas ant kelių kriaukšlį duonos ir dešros galą.

— Gromuliuoji sau ramiausiai. O ten ant sienų proklamacijos lipina!

— Ir vėl? — su nelauktu vikrumu senis pašoko ir pasitursinęs nuskubėjo koridoriu. — Ak niekadėjai! Tik spėk nūsiskuti, tik spėk!

Danas palydėjo jį paniekiančiu žvilgsniu:

— Tokį grėvą dar laiko... Ar tokiam čia vieta? Visur tas mūsų išglebimas! Todėl ir spiaudo visokie piemengaliai į veidą.

— Danai... kam gi tu taip? — pagaliau pratarė Audrė. Viskas jos viduje dar tebevyrpėjo iš didelio sukrėtimo. Balse tebeskambėjo pirmykštis maldavimas ir išgastis, bet surimtėjusios akys jau atkakliai reikalavo tiesos.

— Ak Audruže, tu nesuprasi...

— Bet, Danai, juk paskelbė šnipus! Jie išdavinėjo! Studentus sukiojo į kalėjimą!

— Na ir kas?

— Juk tai niekšybė!

— Tai būtinybė, mažyte...

— Šnipai?

— Žiūrint kas ir kaip juos vadina... Mūsų departamente jie turi slaptųjų agentų vardą. Ak pupele! Tu geriau nesikišk į politiką, tu vis vien nesuprasi...

— Ne, Danai, tu visgi paaiškink man!

Jie stovėjo dabar vestibulyje, ir Audrė, pakėlusį susijaudinusių veidą, primygtinai žiūrėjo Danui į akis.

Suglumes jis nusuko žvilgsnį į šalį.

Abu neįjaukiai tylėjo.

Danas kostelėjo į kumštį. Išsitraukė iš kišenės nosinę ir neskubėdamas nusišluostė delnus, kurie ūmai jam išprakaitavo.

Ne, Danas nebuvo politikas. Jis pats tik klusniai vykdė kitų valią ir kartojo frazes, girdėtas korporacijose ar tarnyboje iš viršiminko lūpų. Bet jis, tarnavo Vidaus reikalų ministerijoje, nors ir nebuvo ten didelis valdininkas, o tedarė tai,

kas jai buvo pavesta — registravo protokolus... Tačiau jis gerai žinojo, kas yra tie, kuriuos buvo įprasta vadinti "patamsių gaidalu"! Oho! Jeigu jiems leistum, jie ne tik savo lapelius visur lipintų. Jie ir tave patį griebtų už pakarpos! Na, ne! Danas per daug vertino tas pozicijas, kurias jam pasisekė užkariauti, jau suspėjus užkopti į 12-ąją kategoriją. Ir nė nemanė jų taip lengvai užleisti.

Keista mergiotė! Argi ji šito nesupranta? Spokso dabar jį jį tokiomis nedraugiškomis, smerkiančiomis akimis. Lyg jis čia būtų didžiausias kaltininkas, o ne anie su savo proklamacijomis!

— Ir ko? Ko taip užsirūtinusi žiūri mano žyluok? — Jis pabandė prasijuokti. Bet juokas nuskambėjo dirbtinai. — Politika, mažyte... Tai ne mergyčių reikalas!

Danas skubiai apsidairė.

Vestibulis jau buvo tuščias. Skambucis seniai susaikė visus į auditorijas. Ir Danas sėmėjo, jog metas užbaigti tą nemaloniai užtrukusį pokalbį.

Staigiu judesiu jis pritraukė Audrę prie savęs ir vyrišku būčiniu užspaudė jai lūpas. Tas neramias lūpas, kuriuos ir vėl besišiojo kažko klausiti, kamantinėti...

Bet šį kartą tos lūpos jam neatsakė. Jos buvo nebylios ir šaltos.

—o—

Netikėtas atsitikimas universiteto koridoriuje giliai sukrotė Audrę. Ji kelias dienas vaikščiojo pritrunkta.

Danas vengė apie šį įvykį kalbėti, ir Audrė tuo džiaugėsi. Ji reikiama dar neįsamišmonino, kas būtų atsitiko? Tačiau vieną akimirksnį ji pajuto, kokia žodžiais neįsaskoma bedugnė skiria ją nuo Dano. Atviromis akimis net baisu buvo pažvelgti į tą vienam akimojui atsi- vėrusią prarają. Tokia ji buvo gili ir neperregima lyg naktis. Bet Audrė net sau pačiai vengė tai prisipažinti...

Kitą dieną susitikus, Danas žiūrėjo į ją vėl tuo pačiu skaidriu žvilgsniu. Už mėlynos jo akių tyrumo Audrė vaidenosi beribis jausmas. Ir saldu buvo užsimerkus vis giliau nertis į jo masinantį rezginį.

O universiteto koridoriu, lyg nieko nebūtų įvykę, toliau plūdo gausi studentų upė. Bet Audrė dabar jau matė joje dvi tarpusavyje priešiškas sroves. Viena jų, plaukianti paviršiumi, krito į akis korporantiškų spalvų margumu. Tai srovei priklausė visi jos naujieji pažįstami ir draugai — šaunus "Fraternitas lithuanum" senjoras Danas Rauba, ir jo bičiulis sulaižytas medikas Vy-

tas Prišmantas, ir pašaipuolė Jonė Valiušytė, ir poetas Klemas Vygė, visada įsikęšęs aksominio švarko kišenėn bevilčių cilėraščius, ir išdidžioji Edita Jančytė, demonstruojanti salono tualetus, ir amžinų sužadėtuvių pora, uoliai kraunanti litukus ažuolo bufetui, ir daug daug kitų.

Šiai mišriai srovei priklausė dabar ir ji pati — "fukse" Audrė Druseikaitė iš Rūškiavos.

Kita srovė — povandeninė, vos įspėjama — niekuo nekrito į akis. Tai buvo anie, su pykčiu ir baime vadinami "patamsių gaivalu", o iš pežiūros tokie pilkų pilkiausis. Jie neženklo krūtinių korporantiškomis spalvomis ir nepuošę galvų margomis kepurėlėmis. Kol niekas jų nejudino ir nepastojė jiems kelio, ramiausiai plūdo savo vaga. Ir jei ne tas netikėtai atsiradęs ant sienos lapelis, Audrė niekad nebūtų ir patikėjusi, jog jie gali staiga taip susidrumsti, pasiūliauti piktomis keteromis ir stoti piestu, susiremdami su savo artiais priešais korporantais.

Ar jų tarpe buvo ir tie slaptieji antifasistai, pasirašę lapelį?

Jonė Valiušytė į Audrės primygtinus klausimus tik pečia's gūžčiojo:

— Išmėsk viską iš galvos. Irgi radai dėl ko sirgti!

— Ne, tu visgi išaiškink man, kas jie yra tie antifasistai?

— Prikibai kaip šlapias lapas! Tai tokia politika, supranti? Ir man ji nė kiek nerūpi. Eime, Druseikaitė, sudaužkime partiją pingpongo!

Ji nusitempė Audrę į pusrūsį, kur ant plataus žalio stalo, apsupto studentų, nerūpestingai šokinėjo baltas, lakus sviedinukas.

— Ping, pong! Ping, pong! — žemais pusrūsio skliautais aidėjo lengvi kaukštelėjimai. Pavykusį smūgį palydėdavo skardūs susižavėjimo šūksniai.

Iš tikrųjų, ar verta buvo kvadrinti sau galvą politika, kol ji pati dar nelipo ant kulnų?

Bet šviesiaplaukis vaikinai išaugtinu gimnazistišku švarkeliu ir grubių gių megztinuku dar vis dažniau pasitaikydavo Audrei ant kelio.

Anksčiau ji net nepastebėdavo jo universitete greta prašmatniųjų korporantų. Dabar gi kone kas dieną sutikdavo jį koridoriuje, matydavo sėdintį paskaitoje arba laukiantį prie rūbinės su numeruku rankoje.

Jos nedraugiškas žvilgsnis nenugalimai kryo jo pusėn.

Dažniausiai jis stovėdavo vienišas, atsiremęs į sieną, ir studentų srovė plaukė pro

šalį, visai jo neužkliudydama; toks jis atrodė jai tolimas, susimąstęs, tartum sprendžiąs mintyse sunkų uždavinį. Jo pablyškusiame veide su kietais, lyg iš medžio išdrožtais bruožais raudonavo sausus, sukepusios tarsis karščiuojančio žmogaus lūpos.

Kartkarčiais jis nukreipdavo į Audrę dygų žvilgsnį, kuriame ji įspėdavo visada tą pačią beveik linksmą pašaipą: "Aha, pabūgai mūsų? Nusitempei savo meilužį žaliakępurį? Pabijojai, kad negautų į kailį?"

Užpykusi Audrė nusiskuldavo.

— Ko tu vis žiūri į tą vyruką? — stebėjosi Jonė.

— Aš visai jį nežiūriu! Tai jis spokso!

Tačiau aštrus smalsumas nugalėjo:

— O kas jis? Tu jį pažįsti?

— Tai vienas iš anų... iš "Neturtingųjų studentų" draugijos.

— Kokių "neturtingųjų"?

— Taip jie dabar pasivadino. Kai suspendavo "Studentų marksistų" būrelį, jie įsistėgė "Aurorą". O šią vėl uždarius, susibūrė į "Neturtingųjų studentų" draugiją. O velnias vis vienas ir tas pats.

— O... o kas jie tokie?

— To tu pasiklausk savo Raubos! Jis tau geriau išaiškins!

Audrė sumišusi nutilo.

Kartą ji pamatė tą šviesbruvį užkandžiaujančią pusrūsyje, studentų bufete. Dabar jis buvo ne vienas. Kartu prie staliuko sėdėjo du jo draugai, kurie iš karto pasirodė Audrei to paties plauko, kaip ir jis pats.

Vienas jų — augalotas, su randu ant smakro — buvo užsimaukšlinęs ant galvos juodą aksominę beretę, kokią nešiojo Meno mokyklos studentai. Antras buvo kresnas, plačiakaktis, lėtų judesiu, Visi trys, dorodami apdžiūvusius sumuštinis su dešra ir užgerdami juos alumi, gyvai šnekėjosi tarpusavyje, j nieką aplinkui nekreipdami dėmesio. Keista — tas atkaklus šviesiaplaukis, pasirodo, mokėjo net juoktis! Ir taip nevaržomai, karštai, vaikiškai!

Audrei su Jone kaip tik šiuo metu priėjo eilė žaisti pingponą. Aplink stalą sutelkę studentai sekė jų žaidimą, skatindami jas pritaričiais šūksniais ir katumų popliūpomis.

Audrei sekėsi geriau. Užsimodama iš peties, ji stipriai smūgiu piaute piové Jonės pasiūstą sviedinuką.

— Bravo! — šaukė studentai.

— Įkirsk Valiušytei sausą!

Visą dėmesį sukaupusį jį šmėkščiojančią akyse balta

dėmelę, Audrė staiga pajuto, kad šviesiaplaukis ir abu jo draugai, užsukę iš bufeto, sustojo netolies ir stebi žaidimą.

Ji kirto smūgį pro šalį. Ir vėl pro šalį... Įvarė sviedinuką į tinklą. Pasiuntė vieną autą, antrą...

Raudonis nuplieskė jai veidą. Nedaug betruko, kad kvailos, neprašytos ašaros sužibėtų akyse!

Ir ko jie dabar sustoję spokso!

Na ir tegu sau. Negi jai rūpi!

Tadas, vienas jo draugų, tas su randu ir aksomine berete, pasakė:

— Klausyk, Petrai, nehipnotizuok mergaitės. Matai gi, kad jai nebesiseka!

Petras?

Tai jo vardas Petras?

Zinoma, Petras. Būtinai Petras! Ji taip ir manė. Jis kaip tik labai panašus į Petrą.

Ir jį išgirdo jau pažįstamą, tokį nelankstų to Petro balsą:

— Nemanyčiau, kad mes čia galime ką nors reikšti.

Įsirdusi pati ant savęs, Audrė užsimojo ir smogė tokį stiprų kirtį, jog sviedinukas net zvimbdamas išlėkė į orą ir, krisdamas žemyn, vos nepataikė Petrai į kaktą. — Jis tik tik spėjo išsilenkti.

— Tave apšaudo, Petrai! Saugokis! — linksmai sušuko jo draugas su berete.

— O, čia mūsų senos sąskaitos! — kandžiai šyptelėjo Petras. — Paskui tyliai pridūrė nusijuokdamas: — Pasirodo, maža papurglavė kerštinga?!

"Papurglavė?" — nelaukta, pati nežinodama ko, nudžiugo Audrė. Kaip juokinga! Taip visada ją ir Tadas vadindavo.

Ji susijuokė savyje. Papurtė garbanėles.

Visas kaustantis ją varžymasis dingo, lyg rankos nubrauktas. Ją pagavo žaisminga nuotaika, kuri skatino laisvai švaistytis rakete. O susilusi Jonė vos spėjo puldinėti iš vieno stalo kampo į kitą. Lengvai ir nerūpestingai Audrė dabar kapojo žaibinius, tikslius kirčius. Sviedinukas švilpė lyg kulka.

Pergalingai užbaigusi setą, visa šviečianti laimėtojo džiaugsmu, ji apsižvalgė aplinkui, nesąmoningai akimis ieškodama Petro, lyg būtų jį nugalėjusi!

Jis stovėjo kiek atokiau ir gėrėdamasis žiūrėjo į ją, primerkęs savo dygias akis.

Jo draugas, tas su berete, atkišęs delnus, garsiai jai paliaukšėjo:

— Bravo, panele! Bravo! Bravo!

— Puikiai — nesulaikydamas jaunatviško įkarščio, netikėtai pratarė Petras. — Jūs nuostabiai sužadėt!

Ir visu veidu nusišypsojo

jai. Griežti jo bruožai vienam akies mirksniui prašvito, tartum nutviekti kaitrios vidujinės atošvaistės.

Nustebusi Audrė valandėlei sustingo su iškelta rakete rankoje. Vaikiškai pilnos jos lūpos prasivėrė, akys išsiplėtė: štai koks jis — tas Petras...

Nusviedusi ant stalo rakete, tartum genama šio nelaukto atradimo, pasišokinėdama ji bėgte užbėgo laiptais į viršų.

Vestibulyje, kaip visada šeštą valandą vakaro, nekantraudamas jos laukė Danas.

Apačioje atsisveikinęs su draugais, Petras nusileido laiptais į pusrūsį įrengtą studentų skaityklą ir atsisėdo savo mėgiamon vieton. Išsiėmė iš kišenės bloknotą, į kurį konspektavo skaitomos knygos mintis.

Valandėlę dėsė. Atsirėmęs alkūne į stalą, parėmė ranka galvą.

"Na, liaukis, liaukis. Gana jau! — subarė pats save. — Žinai kad kiekviena minutė brangi. Ir taip mažai turi tų laisvų minučių..."

Tačiau mintys prieš jo norą vėl grįžo atgal prie tos mergaitės, kurią vaizduotė piešė lygiai tokią, kokią ką tik matė — bešokinėjančią prie žalio stalo.

"Na, taip, — ironizavo pats save. — Ji labai puikiai šokinėja ir vikriai daužo sviedinuką. Bet kas tau darbo? Ką tu turi bendro su ta papurgalve miesčionėle? Nėra kalbos, ji žavi. Ir kai juokiasi, labai mielai suraukia savo riestą nosiukę".

Jis šyptelėjo su panieka pats sau ir jai, tai mažai papurgalvei.

Keista. Jis ją įsidėmėjo dar pirmomis rugsėjo dienomis. Jis tada stovėjo auditorijos tarpduryje ir laukė, kol sumažės studentų antplūdis, apgulęs katedrą, kurioje profesorius Damijonaitis pasirašinėjo atkištas studijų kny-

gutes. Kartu su kitais grūdosi prie profesoriaus ir jį, ištiesusi rankoje naujintelaitę knygelę. Languotas megztinukas apgulė jos liemenį, persmaugtą diržu.

Su šypsniu stebėjo jis jos nekantravimą ir kažkaip visai nelaukta sau pačiam pagalvojo: "Ot, tokią mergytę mylėti tai būtų laimė!"

Ilgai jis negalėjo nusikratyti tos paikos, nei iš šio, nei iš to šovusios į galvą minties.

Po darbo pamainos spaus-tuvėje, kur jis dirbo korektorium, atėjęs universitetan gauti profesoriaus parašo arba į skaityklą, jis mėgdavo ilgiau užgaišti koridoriuje ir studentų srovėje surasti ją. Jis juto keistą malonumą žiūrėti į ją. Jau iš tolo išvysdavo jos šviesią, papurusią galvą. O tos jos akys! Kažko džiugiai laukiančios ir visada nustebusios. Ir ta iš jų trykstanti gyvybė! Ne, ji negalėjo būti bloga, ta mergaitė vaikiškai atviromis akimis...

"Gana, gana! — vėl tramdė jis save. — Argi nematai, kad ji nesiskiria su tuo frantu, su tuo aukštuoju žaliakępurium? Labai gaila, bet taip yra! Ir tu puikiai žinai, kad jis dirba saugume. O ji draugauja su juo. Vadinas, ir ji tokia pat, ta tavo mažoji papurgalvė! Argi nematei tada, kai susikibai su jos mylimuoju? Ak, kokia tai buvo kvailystė iš tavo pusės! Šitaip išsišokti ir taip kvailai išsiduoti! Tu, konspiratoriau! — pašaipiai palingavo galvą. — Bet toks nenumaldomas pyktis tuokart apėmė prieš tą pasipūtėlį žaliakępurį!" — lyg bandė teisintis.

(Bus daugiau)

BAGDA. — Kalbėdamas atidarant Kinijos industrinę parodą čia, Irako premjeras A. K. Kassem pareiškė, kad Irakas seks Kinijos pavyzdį nuverčiant imperializmą. Jis taipgi dėkojo Kinijai už rėmimą Alžyro sukilėlių.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas (vairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 46917

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0631

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Prisiminė gerus draugus

Praėjusį šeštadienį Lietuvių salėje buvo gražus banketas. Jį suruošė draugų P. ir E. Laurusevičių artimesnieji draugai ir draugės ryšium su jų šeimyninio gyvenimo 25-tomis sukaktuvėmis. Svečių buvo pilna salė. Visi palinkėjo jiems ilgiausių metų ir įteikė dovaną atminčiai. Rengėjos visus pavaišino skaniais valgiais ir gėrimais, o prie to dar buvo gera muzika ir buvo galima pasišokti.

Draugai Laurusevičiai yra ne tik draugiški ir malonūs žmonės, bet ir daug nuveikę lietuvių visuomeniniame judėjime. Ypač labai daug jie veikė mene — chore ir dramose rateliuose, būdami Montreale ir paskui persikėle į Torontą.

Ilgiausių jiems metų!

Serga

Gautas pranešimas, kad draugė A. Viltrakienė susir-

go — turėjo širdies priepuolį — ir išvežta į ligoninę.

Teko patirti, kad P. Pūras serga. Kol kas gydosi namie gydytojo priežiūroje.

Susiziedavo

E. ir M. Skinulių dukterė Mirna-Lou susiziedavo su David Simpsonu.

Mirna yra buvus Liaudies Balso pikniko žvaigždė.

Skinuliai dabar gyvena Oshawoj. Jie yra gyvenę Winnipege, Toronte ir Hamiltone.

Reporteris

BUVUSIEJI NACIAI
DABAR TEISĖJAI...

(Atkelta nuo 6 pusl.)

Teisėjas Mooss. Tarnavo okupuotoj Lenkijoje. Tarp jo aukų buvo Lenkijos pilietis, kuris buvo nuteistas mirtin už gelbėjimą dviem žydų vaikams pabėgti iš geto ir paslėpimą jų savo namuose.

Teisėjas Riemers. Laikė karo jis nuteisė mirtin 76 vokiečius ir svetimą antifašistus bėgyje dviejų metų.

Tokie tai charakteriai saugo "teisėtumą" Vakarų Vokietijoje. Nenuostabu, kad investigacijų organai Vakarų Vokietijoje pilni tokių charakterių.

Progresyviai persekiojami

Buvusieji SS oficeriai dabar vadovauja slaptai policijai Achene, Bonnoj, Dortmundunde, Dusseldorfe, Essene, Helsenkirchene, Kelne ir Mill

Torontiečių Ruošiamas

Liaudies Balso

Metinis Parengimas

įvyks

Gruodžio 3 d.

Prašome ruoštis jame dalyvauti.

Ruošėjai

heime, kaip iškelta oficiali Vakarų Vokietijos socialdemokratų partijos spauda. Todėl visai nenuostabu, kad progresyviai Vakarų Vokietijoje yra persekiojami, kai tuo tarpu nacių veikėjai turi laisvę laisvai veikti prieš demokratiją.

Vakarų Vokietijos Komunistų Partija uždrausta, kaip kad buvo prie Hitlerio. Demokratinės organizacijos užgniauziamos viena po kitos. Tarp 1952 ir 1958 metų 202.000 progresyvių Vakarų Vokietijos vokiečių buvo pritraukti į 50.000 bylų. Vyrai ir moterys kalinami už skleidimą antifasistinės literatūros ir protestavimą prieš antižydiškus išstojimus, prieš kuriuos Adenauero valdžia nieko nedaro.

Akivaizdoje tų visų faktų, Tarybų Sąjungos premjeras N. Chruščiovas nei kiek nenuitolo nuo teisybės, kuomet jis, kalbėdamas grupei atstovų Paryžiuje kovo mėnesį tvirtino: "Hitlerio nebėra, bet militarizmas ir fašizmas tebėra gyvi Vakarų Vokietijoje.

"Jie nori išspręsti savo problemas naujo karo avantiūrose ir jie gali pakartoti žygius, kurie privedė prie antro pasaulinio karo".

Nacių generolai

Nacizmas Vakarų Vokietijoje samarkiai paugo nuo to laiko, kai Potsdamo sutartis buvo atvirai sulaužyta. Vakarų Vokietijos iškilimas kaip vadovaujančios jėgos NATO sąjungoje buvo logiška šios išdavystės paseka.

Pasizūrėkime į skaičių buvusių nacių generolų, kurie dabar užima pastus NATO komandoj:

Generolas Hans Speidēl, NATO sausumos jėgų komandierius. Jis buvo nacių generalinio štabo galva. Dalyvavo žudyme civilinių žmonių okupuotoj Francijoje. Buvo štabo viršininku Penktoji Vokietijos Armijoje rytiniame fronte.

Generolas Adolph Heusinger, Vakarų Vokietijos armijos štabo viršininkas, vyriausias suplanotojas invazijos Danijos, Norvegijos, Olandijos, Belgijos, Francijos ir Tarybų Sąjungos.

Generolas Hans Roetinger, Vakarų Vokietijos pėstinin-

kų komandierius. Buvo galva paskilbusios grupės "A" nacių armijoje rytiniam frontui.

Generolas Kamhuber, Vakarų Vokietijos oro jėgų komandierius. Buvo Hermano Goeringo adjutantas. Jis dalyvavo blitzkryge ant Coventrio, Anglijoje.

Viceadmirolas Fredrich Rugge, Vakarų Vokietijos jūrų jėgų komandierius. Jis komandavo nacių flotilai Italijos vandenyse.

Generolas Fridrich Farch, Vakarų Vokietijos galva NATO planavimo divizijoje. Jis buvo nuteistas 25 metams kalėjimo kaip karinis kriminalistas už papildytus žiaurumus kaip Hitlerio karininkas.

Majoras Eric Hartman, Vakarų Vokietijos Pirmos Raketų Divizijos komandierius. Jis, taigi, buvo nuteistas 25 metams kaip karinis kriminalistas.

Generolas Heinrich Hacks, Adenauero armijos trečiojo korpuso komanduojančio ge-

nerolo padėjėjas. Taipgi buvo nuteistas 25 metams kalėjimo kaip karinis kriminalistas.

Tai tik dalina galerija vyrų, kurie dabar užima vadovaujančias vietas Adenauero armijoje ir teisminej struktūroje. Ši banda militaristų yra prisigėrus tos pačios beprotystės, kokia vyravo, kuomet jie tarnavo nacių armijoje ir teismuose. Jie svajoja apie prisikėlimą Vokietijos galios, kokią ji turėjo. Jų siekiai ne mažesni, kaip pasaulinis karas ir pavergimas pasaulio žmonių po vokiečių jungu.

TARYBŲ SAJUNGOS IR
JAV PLIENO GAMYBA

MASKVA. — Pereitąjį mėnesį Tarybų Sąjungoje buvo pagaminta virš 6.100.000 tonų plieno, tai arti Jungtinių Valstijų gamybos. Tą patį mėnesį JAV buvo pagaminta 6.439.000 tonų plieno. Bet TSRS plieno gamyba auga, gi JAV puola.

**Akli ir Akinų
Specialistas**
J. E. Merritt & Son
Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Trec. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. L.E. 5-6100
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

**PARDUODAME
ŠVIEŽIĄ MEDŲ**
T. E. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus
galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St

Advokatas - Notaras
WILLIAM PALAMAR
Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Visokių Pieno Produktų Krautuvė
Modern Dairy
847 COLLEGE ST. TORONTO
Telef.: L.E. 6-1429
Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,
maisto produktų.
Savininkai: A. A. Kuktai

**Ed. Masiokas
Television Service**
Visame Toronto mieste ir priemiesčiuose
Priimame šaukimus nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro
ir atliekame patarnavimą tą pačią dieną.
Darbas Garantuotas.
Taisome visų rūšių ir firmų
Televizijas, HI-FI, Patefonus (Record Players)
Naujas dalis garantuojame 6 mėnesiams.
Duodame 25% nuolaidą ant naujų Picture Tubes
3604 Dufferin St. Tel.: ME. 5-5210

Lietuvis Stogų Dengėjas
Abest Roofing & Tinsmithing Co.
144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.
Dengiam naujus ir taisome senus stogus, vandens
nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius
skardos darbus.
Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS
J. Lisauskas
Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas - Priinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. L.E. 2-5191
Toronto